

PRESEĽANY - KONIAROVCE, NÁPUSTNÝ A VÝPUSTNÝ OBJEKT RETENČNÉHO PRIESTORU

Zámer *pre zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z.*

o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a zákona NR SR č. 408/2011 v znení neskorších predpisov

SPRACOVATEĽ: HYCOPROJEKT A.S. BRATISLAVA

I	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI.....	4
I.1	NÁZOV.....	4
I.2	IDENTIF. ČÍSLO: 36 022 047.....	4
I.3	SÍDLO.....	4
I.4	KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA.....	4
I.5	ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY.....	4
II	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE.....	4
II.1	II.1 NÁZOV.....	4
II.2	II.2 ÚČEL.....	4
II.3	UŽIVATEĽ.....	5
II.4	CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI.....	5
II.5	UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI.....	5
II.6	PREHLADNÁ SITUÁCIA.....	6
II.7	TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY.....	6
II.8	STRUČNÝ OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA.....	6
II.8.1	Nulový variant.....	6
II.8.2	Navrhované varianty.....	6
II.8.2.1	Stavebné a technické riešenie stavby.....	6
II.9	ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE.....	8
II.10	CELKOVÉ NÁKLADY.....	8
II.11	DOTKNUTÁ OBEC.....	8
II.12	DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ.....	8
II.13	DOTKNUTÉ ORGÁNY. POVOĽUJÚCI ORGÁN.....	8
II.14	REZORTNÝ ORGÁN.....	9
II.15	DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV.....	9
II.16	VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE.....	9
III	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA.....	10
III.1	CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ.....	10
III.1.1	Geomorfologické pomery.....	10
III.1.2	Klimatické pomery.....	11
III.1.3	Voda.....	12
III.1.4	Biotické pomery.....	14
III.1.5	Chránené územia.....	17
III.2	III.2 KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA.....	19
III.2.1	Súčasná krajinná štruktúra.....	19
III.2.2	Scenéria krajiny.....	20
III.2.3	Územný systém ekologickej stability.....	20
III.2.4	Ochrana prírody a krajiny.....	22
III.3	OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA.....	22
III.4	SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA.....	23
III.4.1	ZNEČISTENIE OVZDUŠIA.....	23
III.4.2	ZNEČISTENIE POVRCHOVÝCH A PODZEMNÝCH VÔD.....	23
III.4.3	ZNEČISTENIE HORNINOVÉHO PROSTREDIA.....	24
III.4.4	ZAŤAŽENIE ÚZEMIA HLUKOM.....	25
III.4.5	POŠKODENIE VEGETÁCIE A BIOTOPOV.....	25
III.4.6	SÚČASNÝ ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA.....	25
IV	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH NA ICH ZMIERNENIE.....	27
V	POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU	29
V.1	TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU.....	29
V.2	VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY.....	29
V.3	ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU.....	30
VI	MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA.....	30
VII	DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU.....	32

VII.1	ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTÁCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER	32
VII.2	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY A OSTATNÝCH MATERIÁLOV:	32
VII.3	ĎALŠIE DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE O DOTERAJŠOM POSTUPE PRÍPRAVY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A POSUDZOVANÍ JEJ PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	33
VIII	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU.....	34
IX	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	34
IX.1	SPRACOVATELIA ZÁMERU.....	34
IX.2	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	34

PRÍLOHY

I ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov

Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik,
Odštepny závod Piešťany

I.2 Identif. číslo: 36 022 047 02

I.3 Sídlo

Nábřežie Ivana Krasku 3/834
921 80 Piešťany

I.4 Kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

riaditeľka Odštepného závodu Piešťany:
Ing. Jozefína SLEZÁKOVÁ
tel.: 033 / 772 46 20
fax: 033 / 772 57 46
e-mail: vah@svp.sk

I.5 Údaje kontaktnej osoby

technický pracovník:
Ing. Marián GÁLIK
Tel.: 033 / 77 64 311
e-mail: marian.galik@svp.sk

II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

II.1 Názov

Preseľany - Koniarovce, nápustný a výpustný objekt retenčného priestoru

II.2 Účel

Účelom úprav existujúcej hrádze je odvieť časť povodňových prietokov na rieke Nitra do retenčného bočného priestoru za existujúcou ľavostrannou ochrannou hrádzou rieky Nitra. Bočný retenčný priestor na ľavej strane toku medzi obcami Koniarovce a Preseľany bude slúžiť na transformáciu povodňovej vlny.

Plnenie retenčného priestoru bude nápustným objektom (prepadom) cez L'OH a prázdnenie bude zabezpečovať výpustný objekt v hrádzi. Nápustný objekt v hornej časti hrádze je umiestnený rkm 79,075-78,930 a výpustný objekt na konci hrádze v rkm 77,410, ktorým sa povodňové prietoky prevedú späť do toku Nitry.

Alternatívne riešenia.

Hlavným prostriedkom dosiahnutia ochrany obcí Koniarovce a Hrušovany je eliminovanie nebezpečenstva zatopenia obcí. Toto sa dosiahne vybudovaním nápustného a výpustného objektu na existujúcej L'OH rieky Nitra, ktorými časť povodňových prietokov bude akumulovaná v retenčnom priestore za ľavostrannou ochrannou hrádzou.

Vzhľadom na charakter stavby sa od variantných riešení upustilo. Predmetné úpravy budú vykonané na existujúcej ochrannej hrádzi.

II.3 Užívateľ

Prevádzkovateľom a užívateľom stavby bude Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Odštepňý závod Piešťany

II.4 Charakter navrhovanej činnosti

Projekt rieši stavbu stavebných objektov opatrení na existujúcej ochrannej hrádzi rieky Nitra, ktorá aj počas stavby bude plniť funkciu protipovodňovej ochrany.

Z tohto pohľadu sa charakter činnosti nemení a zostáva hlavná funkcia ochrana pred povodňami.

II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v Nitrianskom kraji.

Štát :	Slovenská republika
Región:	Nitriansky kraj
Okres:	Topoľčany
Katastrálne územie:	Hrušovany, Koniarovce.

Územie projektu sa nachádza v Nitrianskom kraji, okrese Topoľčany v katastrálnom území obcí Hrušovany, Koniarovce. SO 01 nápuštný objekt v k.ú. Hrušovany p.č. 817, 816, 815, SO-02 výtokový objekt, ktorý leží v katastri obce Koniarovce, parcelné čísla p.č. 293, 294, v k.ú. Koniarovce.

II.6 Prehľadná situácia

OBR. 1 Prehľadná situácia 1:50 000 navrhovanej činnosti:



II.7 Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky

Predpokladaný harmonogram realizácie :

- príprava stavby 06/2018
- začiatok stavby 08/2018
- koniec stavby 09/2018

Stavba sa bude realizovať po častiach – jednotlivých stavebných objektoch.

II.8 Stručný opis technického a technologického riešenia

Opis technického riešenia je spracovaný podľa Dokumentácie pre stavebné povolenie a realizáciu stavby, HYCOPROJEKT, a.s. Bratislava, 12/2017.

II.8.1 Nulový variant

Existujúce ochranné opatrenia pred povodňami boli vybudované za účelom ochrany území ležiacich v blízkosti rieky Nitra. Pri zvýšených stavoch v toku Nitry dochádza k zatápaniu územia pred hrádzou, kde sa nachádzajú aj predmetné obce Koniarovce a Hrušovany.

II.8.2 Navrhované varianty

Hlavným prostriedkom dosiahnutia ochrany obcí je eliminovanie nebezpečenstva zatopenia obcí a okolitých území. Toto sa dosiahne vybudovaním nápustného objektu ktorým sa povodňové prietoky prepustia do územia za ochrannú hrádzu. Výпустný objekt bude slúžiť na odvedenie vôd z územia za hrádzou naspäť do koryta Nitry po prechode povodne.

II.8.2.1 Stavebné a technické riešenie stavby

SO 01 Nápustný objekt

Hrádza sa na úseku 120 m upraví a vybaví opevnením na kóte 151,58 mn.m.. Prechod z opevnenej časti k existujúcej korune hrádze bude v sklone 1:8. V upravovanom úseku bude odstránená vrstva humusu v hr.30 cm, koruna bude odkopaná na kótu 151,28 m n.m. Materiál bude uložený na medziskládku.

Opevnenie bude z valcovaného makadamu hrúbky 30 cm. Následne sa hrádza dosype na kótu 153,16 m n.m. Hrádza bude sypaná z pôvodného hlinitého materiálu, s hrúbkou vrstiev 30 cm na stupeň hutnenia $ID_{min} = 0,7$, počty potrebných pojazdov budú určené na základe výsledkov preukazných skúšok /zhutňovacieho pokusu/. Vlhkosť zeminy pred zabudovaním $w = 13 \%$. Kritéria pre spracovanie násypu hrádze budú stanovené preukaznými skúškami – zhutňovacím pokusom. Orientačne predpokladáme zhutnenie strednými hladkými valcami, počet pojazdov 8.

Sypané zeminy sa sypú a zhutňujú po vrstvách, s pláňou sklonenou 2%-3% k rieke Nitra tak, aby bol umožnený povrchový odtok dažďovej vody. Ďalšia vrstva sa bude navázať až na zhutnenú predchádzajúcu vrstvu, ktorej povrch musí byť urovnaný, bez mlák vody, alebo bez rozbahnení, prípadne bez veľmi vysušenej zeminy a iných nevhodných predmetov. Vysušené zeminy pod wopt. zistené zhutňovacím pokusom treba kropiť. Keďže sa jedná o sypaniny s podielom ílovitých zemín, zhutňovanie pri daždivom počasí sa nepripúšťa. Rozprestretie sypaniny v hrádzi musí byť také, aby vylúčilo vytváranie priebežných vrstiev a šošoviek sypaniny, ktorá sa podstatne líši od vedľajšej sypanej zóny. Pokiaľ sa bude hrádza sypať v oddelených častiach /figúrach/, treba zaistiť napojenie figúr tak, aby na styku neboli nezhutnené miesta /mierny sklon, alebo zazubenie figúry/. Sypanie a zhutňovanie hrádze v zimných podmienkach neodporúčame. Ukladanie zmrznutej zeminy do hrádze sa vylučuje. Zhutňovanie oblasti v tesnej blízkosti svahov sa dosiahne miernym cca 20 cm presypaním projektovanej hrany svahu. Nerovnosť od prebytočného materiálu, ktorá takto vznikne, sa upraví svahovaním.

Násyp bude mať sklon svahu na vzdušnej aj návodnej strane 1:3,9. Povrch hrádze bude opatrený pôvodnou humusovou vrstvou. Násyp bude na celej ploche opevnený zatrávnením.

SO 02 Výpustný objekt

Objekt pozostáva z vtokového a výtokového čela ktoré sú navzájom prepojené dvoma železobetónovými rúrami. Celková dĺžka objektu je 12 m. Vtokové čelo je dlhé 3,7 m a široké 3,8 m, celková výška čela je 3,15 m a koruna čela je na kóte 153,10 mn.m. Kóta dna čela je 150,75 mn.m.. Výtokové čelo je dlhé 4,3 m a široké 3,8m, celková výška čela je 2,6 m a koruna čela je na kóte 152,55 mn.m.. Kóta dna čela je 150,70 mn.m.. Hrúbka stien na oboch čelách je 40 cm a hr. základovej dosky je 0,45 až 0,8 m. Objekt je založený na podkladnom betóne hr. 10 cm. Železobetónové potrubie DN 1000 o celkovej dĺžke 2x 4,3 m bude položené na podkladnom betóne hr. 15 cm a následne obetónovane.

Vtokové čelo bude opatrené dvoma oceľovými stavidlovými uzávermi DN 1000 ktoré budú ovládané manuálne. Na výtokovom čele budú osadené oceľové mreže s celkovou plochou 2 x 1 m². Na korune výtokového čela je navrhnuté kompozitné zábradlie o celkovej dĺžke 3m.

Výtok z objektu až k brehu rieky Nitra bude opevnený kamennou rovnaninou na dĺžke 19,7 a šírke 5,8 m. Kamenná rovnanina hrúbky 40 cm bude uložená na štrkovom lôžku hrúbky 10 cm.

Požiadavky na ochranu prírody

Stavba prispeje k zlepšeniu ochrany obcí Koniarovce, Hrušovany a územia v okolí rieky Nitry pred povodňami.

Pri ochrane vôd zabezpečujú dodávatelia zachytávanie ropných a iných kvapalných látok, ktoré by znečisťovali povrchové a podzemné vody.

V období výstavby bude krátkodobým zdrojom znečistenia ovzdušia prašnosť zo stavebných prác a pohybu dopravných mechanizmov. Tento vplyv však bude lokalizovaný len na oblasť staveniska. Tieto vplyvy nedosiahnu takú intenzitu, aby mohli pôsobiť na prírodné prostredie mimo areálu stavby.

Možno predpokladať menej významný vplyv dočasného krátkodobého zvýšenia prašnosti v území pri zemných prácach a vzhľadom na živočíchov k tomu ešte pristúpi čiastočné zvýšenie hlučnosti a celkového znečistenia okolia stavby po dobu výstavby.

Navrhovaná činnosť bude vykonávaná na existujúcej protipovodňovej ochrannej hrádze rieky Nitry.

b) Nultý variant

Predstavuje variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. V prípade že sa neuskutočnia navrhované opatrenia, hrozí v prípade vyšších vodných stavov zatopenie intravilánu obcí Koniarovce a Hrušovany.

c) Ďalšie varianty

Vzhľadom na charakter stavby neboli spracované ďalšie variantné riešenia stavby.

d) Záverečné zhrnutie navrhovaných variantov

Variantné riešenia posudzované v rámci prípravy, ako bolo uvedené vyššie, neboli dopracované do projektovej dokumentácie. Z tohto dôvodu navrhovaná varianta ochrany pred povodňami je posudzovaná ako najvhodnejšia a doporučená do realizácie. Od posudzovania iných variantov bolo upustené.

II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

SVP š.p. Banská Štiavnica je zaradený medzi strategicky dôležité štátne podniky s upraveným spôsobom hospodárenia, pretože má v správe i majetok, ktorý podľa Ústavy SR, čl. 4 je vo výhradnom vlastníctve štátu. Zabezpečuje starostlivosť o vodné toky a na nich vybudovaný hmotný investičný majetok, stará sa o kvantitu a kvalitu povrchových a podzemných vôd. Časť činností Slovenského vodohospodárskeho podniku má charakter výkonov vo verejnom záujme – je to predovšetkým protipovodňová ochrana a vytváranie plavebných podmienok.

Hlavným zameraním projektu je ochrana obcí Koniarovce, Hrušovany a územia ohrozeného povodňovými prietokmi. Preventívne protipovodňové opatrenia sa budú realizovať v nadväznosti na Program protipovodňovej ochrany. Výsledné riešenie bude mať pozitívny dopad na životné prostredie a obyvateľstvo.

II.10 Celkové náklady

Celkové náklady projektu v odporúčanej alternatíve, ktoré pokrývajú náklady na prípravu, odkúpenie pozemkov, náklady na dodávky a práce a technickú asistenciu(dozor), vrátane finančnej rezervy, predstavujú cca 154,00 tis. Euro v cenách roku 2017.

II.11 Dotknutá obec

Priamo dotknutými obcami sú obce, v katastrálnych územiach ktorých sa má navrhovaná činnosť realizovať Koniarovce, Hrušovany.

II.12 Dotknutý samosprávny kraj

Priamo dotknutým je Nitriansky samosprávny kraj.

II.13 Dotknuté orgány. Povoľujúci orgán

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko, alebo vyjadrenie, vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňujú povolenie činnosti.

V tejto súvislosti je to predovšetkým:

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja
Okresný úrad Topoľčany, odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Topoľčany, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia
Obec Hrušovany
Obec Koniarovce

Povoľujúci orgán

Okresný úrad Topoľčany, odbor starostlivosti o životné prostredie

II.14 Rezortný orgán

V zmysle prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, tabuľky č. 10 Vodné hospodárstvo, možno navrhovanú činnosť zaradiť do položky 7. Objekty protipovodňovej ochrany. Pre túto činnosť je rezortným orgánom Ministerstvo životného prostredia SR.

II.15 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Pre navrhovaný investičný zámer bude potrebné vydanie povolenia na zriadenie vodnej stavby v zmysle §58 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (Stavebný zákon), §8 vyhlášky č. 453/2000 Z.z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona a § 26 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách a zákona NR SR 07/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

II.16 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch presahujúcich štátne hranice

Vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie nebudú presahovať štátne hranice.

III ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III.1.1 Geomorfologické pomery

Horninové prostredie

Na základe geomorfologického členenia SR (Lukniš, Mazúr, in Atlas krajiny SR, 2002) patrí záujmové územie geomorfologickému celku do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, subprovincia Malá Dunajská kotlina, oblasť Podunajská nížina, Podunajská pahorkatina s podcelkami Nitrianska pahorkatina (časť Nitrianske vršky), Nitrianska niva (časť Dolnonitrianska niva) a Žitavská pahorkatina. Podunajská pahorkatina je v severnej časti ohraničená výbežkami Tríbeča s podcelkom Zobora.

Nitrianske vršky tvoria severovýchodnú časť Nitrianskej pahorkatiny pod južným úpäťm Tríbeča. Geologicky a morfoštruktúrne je pokračovaním Zobora, od ktorého ju oddeľuje prielomová dolina Nitry. Pahorkatina sa dvíha 20 – 80 m nad nivu Nitry, max. nadmorská výška chrbátov dosahuje do 218 m n.m.

Dolnonitrianska niva predstavuje mladú štruktúrnú rovinu, ktorú sformovala rieka Nitra.

Niva vytvára nerovnako široký pás s najužším pásmom o šírke asi 600 m v priestore mesta Nitry. Po toku rieky juhovýchodným smerom sa niva rozširuje. Zdanlivo rovný povrch je rozčlenený v priečnom reze pásmami vyvýšení a znížení, ako aj opustenými ramenami a meandrami. Žitavská pahorkatina je trojuholníkový morfológický útvar s mierne členitým reliéfom medzi údoliami riek Nitra a Žitava. Usporiadanie chrbtov a dolín je v smere SZ-JV a S-J. Povrch územia je približne rovný, miestami mierne zvlnený s úklonom k JV. Doliny medzi chrbtami majú tvar úvalín. Relatívna výšková členitosť dosahuje 30 – 100 m. Nadmorské výšky územia pahorkatiny sa pohybujú v rozmedzí 130 – 250 m n.m.. Po západnej strane Žitavskej pahorkatiny prebieha nevýrazný pás nižšieho stupňa tvorený nízkou terasou rieky Nitry, ktorý je zakrytý sprašovými pokryvmi. V miestach, kde sa Žitavská pahorkatina stýka s pohorím Tribeč je morfológia poznačená zvetralinovým plášťom – náplavovými a suťovými kuželmi a tiež súvislými osypmi. Územie má relatívne strmé tvary a sedimenty sú náchylné na tvorbu zosuvov. Tribeč patrí medzi jadrové pohoria. Od Podunajskej pahorkatiny je ohraničený zlomovými líniami, pozdĺž ktorých došlo k vertikálnemu zdvihu pohoria. K predmetnému územiu zasahujú západné a južné výbežky svahov skupiny Zobor.

Morfoštruktúra Podunajskej nížiny:

Zaberá väčšinu plochy posudzovaného územia. Morfoštruktúra sa v posudzovanom území sa skladá z troch hlavných celkov. Geomorfologický oddiel Nitrianskej pahorkatiny sa rozprestiera po pravej strane rieky Nitry v oblasti od Lehoty a Lužianok až k Horným Krškanom.

Na okraji pahorkatiny priamo v meste Nitra sa nachádza pododdiel Nitrianskych vrškov. Sú to tektonicky a erózne vypreparované torzá mezozoického obalu Tribeča južne od masívu Zobora. Relatívna výška vrškov nad nivou Nitry je 40-70 m. Rovinné územie po oboch stranách rieky Nitry patrí k oddielu Nitrianskej nivy. Nadmorská výška povrchu nivy kolíše od cca 136 m v oblasti Krškán po cca 140 m pri Lužiankach. Rovinný povrch nivy v južnej časti územia spestrujú pozdĺžne depresie mŕtvych ramien a plytké bezodtoké depresie.

Geológia územia -Geologickú stavbu hodnoteného územia tvoria neogénne a kvartérne sedimenty. Neogénne sedimenty vystupujú v podloží kvartérnych štrkopiesčitých sedimentov od úrovne približne 8,5 až 11,0 m od koruny hrádze. Ílovito-piesčité vývoj neogénu je zastúpený hlavne ílmi s vysokou plasticitou modrosivých až zelenosivých farieb a piesok s prímiesou jemnozrnej zeminy hnedých až sivých farieb. Kvartér je reprezentovaný komplexom fluviálnych sedimentov. Sú to náplavy rieky Nitry a jej prítokov. Fluviálne sedimenty patria k najpestrejším pokryvným útvarom. Ich zloženie a vlastnosti sa menia na krátke vzdialenosti. Časté je vykľiňovanie a premenlivá hrúbka vrstiev, prípadne šikmé zvrstvenie ako výsledok sedimentácie počas meandrovania koryta rieky Nitry a povodní. Komplex fluviálnych sedimentov tvoria najhlbšie usadené a najstaršie pleistocénne štrky a piesky so štrkom fácie riečneho dna. Sú to prevažne stredno až hrubozrnné, zle zrnené štrkovité zeminy (prevaha frakcie valúnov 1 – 3 cm, menej frakcia valúnov priemeru 5 – 6 cm ojedinele až 8 cm). Opracovanosť valúnov je stredná. Uloženie

štrkovej vrstvy nie je vodorovné. Prechodnú, nesúvislú vrstvu medzi „čistými“ štrkami a nadložnými piesčito-ílovitými zeminami tvoria ílovité štrky. Sedimentačný komplex v nadloží štrkovej vrstvy reprezentuje najprv súvrstvie pleistocénnych povodňových ílovitopiesčitých a piesčitých zemín, v ktorých sa lokálne môžu vyskytovať polohy, šošovky zemín s menším i vysokým obsahom organických látok. Sú to íly a ílovité piesky. Rastlý sedimentačný komplex na povrchu uzatvára súvrstvie nívnych ílov strednej, vysokej a až extrémne vysokej plasticity a piesčitých ílov. Toto ílovito-piesčité súvrstvie zemín pleistocén - holocénneho veku, ktoré je uložené nad štrkami dosahuje premenlivú hrúbku od 3,50 m do 4,50 m. Staršia neogénna sedimentácia v podloží kvartéru je reprezentovaná pontom väčšinou v ílovitom vývoji. Do overenej hĺbky sa nachádza prevažne ílovitá, menej piesčito-ílovitá sedimentácia. Litologicky sú tu zastúpené hlavne íly vysoko až extrémne vysoko plastické, menej piesčité íly a íly stredne plastické farieb prevažne modrosivej, sivej a sivozelenkavej farby.

Hydrogeologické pomery

Z hydrogeologického i vodárenského hľadiska kvartérne sedimenty predstavujú najpriaznivejší a najvýznamnejší hydrogeologický celok v záujmovej oblasti. Vytvárajú súvislú nádrž plytkých podzemných vôd s charakterom režimu prúdenia s voľnou i mierne napätou hladinou. Podzemné vody kvartéru sú v skúmanom území viazané na náplavy Nitry. Napätosť hladiny podzemnej vody spôsobuje nepriepustnosť nadložných ílovitých zemín a rôznu hĺbku narazenej hladiny podzemnej vody zase rôzna mocnosť a priepustnosť týchto ílovitých zemín. Podzemná voda prúdi a akumuluje sa hlavne v stredne až dobre priepustných piesčito-štrkovitých zeminách.

Seizmicita

Z hľadiska seizmicity patrí územie k pomerne stabilným územiám. Južným okrajom územia prechádza izolínia regionálnej seizmickej intenzity 6° MSK. Podľa STN 73 0036 Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií patrí územie prevažne do zdrojovej oblasti seizmického rizika 4.

Erózia pôdy

V oblasti Nitrianskej pahorkatiny je plošná vodná erózia pomerne významným poškodzujúcim procesom. Postihnuté sú plochy využívané ako orná pôda, a to najmä v prípade veľkoblokového spôsobu využívania. V prípade väčšej dĺžky svahu sa prejavuje aj stružková erózia.

Ťažba nerastných surovín

Na území dotknutom výstavbou sa ložiská nerastných surovín nenachádzajú. Za nerasty sa podľa zákona č 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č 498/1991 Zb. považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov, ako aj základka v hlbinej bani, opustený odval, výsypka alebo odkalisko, ktoré vznikli banskou činnosťou a obsahujú nerasty.

Priamo v dotknutom území sa nenachádzajú žiadne vyhradené ani nevyhradené ložiská nerastných surovín.

III.1.2 Klimatické pomery

Zrážky, teplota, veterné pomery

Z geografických faktorov sú pre rozloženie a chod teplôt najdôležitejšie nadmorská výška a reliéf. Katastrálne územie obcí a ich okolie patrí do teplej klimatickej oblasti, a to jej *teplého suchého okrsku*, s miernou zimou a dlhším slnečným svitom. Okrsok je charakterizovaný teplou nížinnou klímou s dlhým až veľmi dlhým, teplým a suchým letom, krátkou, mierne teplou, suchou až veľmi suchou zimou s veľmi krátkym trvaním snehovej pokrývky. Priemerná ročná teplota sa pohybuje v rozpätí 8,5-10°C (priemerné teploty júla sú 18 až 20°C a ja nuára -1,5 až -3°C)

Zrážkové pomery

Priemerné ročné zrážky v hodnotenom území sú v rozmedzí 550-650mm. Trvanie snehovej pokrývky je 35-45 dní v roku. Oblasť je zrážkovo vysoko deficitná (nedostatok vlhky v celom vegetačnom období, deficit 200-280 mm), celkový zrážkový deficit v priebehu roka je 80-150mm.

Vietor je výslednicou tlakových pomerov v atmosfére a je vlastným nositeľom počasia a podnebia. Prevládajúci smer vetrov je S, SV a JZ vo všetkých častiach roka.

III.1.3 Voda

Vodné toky

Hydrologicky patrí riešené územie k povodiu Nitry, ktorá ním preteká zo severu na juh. Vodnosť rieky Nitry výrazne kolíše v priebehu roka v závislosti od povrchových zrážok. Nitra patrí k dažďovo-snehovému typu odtoku (Šimo, Zaťko 2002). Rieka Nitra bola v šesťdesiatych rokoch 20-teho storočia upravená a na oboch stranách toku boli vybudované hrádze. Na toku Nitry je v rkm 80,4 nad obcou Preseľany vybudovaná hať s MVE.

Voda z rieky sa využíva predovšetkým na závlahy poľnohospodárskej pôdy. Posledné relatívne prirodzené zvyšky vegetácie a zvláštnych prírodných útvarov sa nachádzajú v oblasti preselianskych starých ramien, ktoré sa ľudovo nazývali kolenami. Po určitej dobe Nitra prirodzene skracovala svoj tok a staré ramená boli významným prirodzeným ekosystémom preselianského okolia, ktorý v súčasnej dobe už podlieha zániku. Rieka Nitra pokračuje v ukladaní sedimentov, ktoré spôsobujú postupné zvyšovanie koryta, v dôsledku čoho bude v budúcnosti dochádzať k obnoveniu záplav.

Hydrologické pomery

Miesto stavby sa nachádza pri toku rieky Nitry. Hydrograficky územie spadá pod povodie Nitry a je odvodňované, resp. doplňované Nitrou. Rieka Nitra determinuje hydrologické pomery v území. Je významným fenoménom, ktorý rozhodujúcou mierou ovplyvňuje stav vody v území.

Hladina podzemnej vody kolíše v závislosti na pohybe hladiny v toku Nitry.

Hydrologické údaje boli použité podľa údajov, ktoré použila firma DHI Slovakia v 04/2016 pri výpočte hladinového režimu povodňových prietokov na rieke Nitra:

Tok: Nitra, profil: Nitra (Lužianky) – pod tokom Radošinka, rkm 65,000

Hydrologické číslo: 4-21-12-052

Plocha povodia : 2788,77 km²

Maximálne prietoky dosiahnuté alebo prekročené priemerne raz za:

1	2	5	10	20	50	100	rokov
78	134	205	251	295	349	388	m ³ .s ⁻¹

1000	rokov
514	m ³ .s ⁻¹

Uvedené prietokové údaje vyjadrujú prirodzený hydrologický potenciál a podľa STN 75 1400 sú zaradené do II. triedy spoľahlivosti.

Podzemné vody

Hydrogeologické pomery sú vo všeobecnosti podmienené geologickou a tektonickou stavbou územia, úložnými, litologickými, klimatickými, hydrologickými aj geomorfologickými pomermi a vo veľkej miere pozíciou priepustných polôh k možným zdrojom dotácie zásob podzemnej vody. Jednotlivé hydrogeologické komplexy, ktoré môžeme v území vyčleniť, sa líšia hydrofyzikálnymi vlastnosťami horninového prostredia ako i obehom, režimom a chemizmom podzemných vôd.

Veterné pomery

Vietor je najdynamickejším klimatickým prvkom, je veľmi závislý na miestnych podmienkach. V oblasti Nitry všeobecne prevládajú SZ vetry, aj keď ich podiel v posledných dvoch desaťročiach poklesol (z 25 % na 18 % výskytu), ďalšími častými smermi sú V, SV a Z smer. Najmenej časté sú JZ, J a JV vetry. (zdroj internet – meteoblue)

Pôda

Pôdne typy, druhy a ich bonita

V širšom okolí obcí prevládajú kvalitné vysokoprodukčné pôdy vhodné na intenzívnu poľnohospodársku výrobu. Na nive Nitry sú vyvinuté predovšetkým fluvizeme (kvalitné hlboké vysokoprodukčné orné pôdy), na sprašiach Nitrianskej pahorkatiny sú okrajovo vyvinuté černozeme (patria medzi veľmi až vysokoprodukčné orné pôdy) a dominujú tu pôdy hnedozemného typu (väčšinou produkčné až veľmi produkčné orné pôdy). V rámci katastrálneho územia obce Hrušovany a Koniarovce sa vyskytujú nasledovné pôdy (interpretované na základe mapovania bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ): *Fluvizem (FM)* je pôdnym typom recentných aluviálnych nív s vysokou hladinou podzemnej vody, často s periodickými záplavami. V posudzovanom území sú to pôdy dominujúce na ľavobreží rieky Nitry, rozšírené sú ako dva subtypy:

- fluvizeme modálne karbonátové (PEJ 0102002) a fluvizeme modálne (0106002) na nivných sedimentoch, prevažne stredne ťažké, hlboké, bezskeletnaté – vyskytujú sa na nive Nitry, najmä v jej ľavostrannej časti. - fluvizeme glejové na nivných sedimentoch, stredne ťažké až ťažké, hlboké, väčšinou bezskeletnaté (PEJ 0111002, 0112003) – vyskytujú sa na časti nivy Nitry, v blízkosti kanála na východnom okraji katastrálneho územia Hrušovian, väčšinou ako ťažšie ílovito-hlinité pôdy.

Černozem (ČM) je pôdnym typom substrátovo-klimaticky podmieneným - vyskytuje sa na karbonátových sprašiach, pieskoch a slieňoch v teplej klimatickej oblasti, kde sa ešte neprejavuje proces iluviácie pôd. Typická je veľkou hrúbkou humusového horizontu i celkového pôdneho profilu. V rámci posudzovaného územia sa vyskytuje ako jeden subtyp: - černozeme modálne až černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké, hlboké, bezskeletnaté – vyskytujú sa na malej ploche západne od železničnej stanice. *Hnedozem (HM)* je pôdou teplejšej klimatickej oblasti, avšak vlhšej ako v prípade černozemí, so zreteľnými znakmi iluviácie v podpovrchovom B-horizonte. Pôdy majú tenší humusový horizont ochrického až melanického typu a hrubší luvický podpovrchový horizont. V rámci posudzovaného územia sú hnedozeme najrozšírenejším pôdnym typom, dominujú takmer v celej pahorkatinnej časti.

Vyvinuté sú tu nasledovné subtypy: - hnedozeme modálne na sprašiach, stredne ťažké, hlboké, bezskeletnaté – sú rozšírené na nízkej terase rieky Nitry západne od obce a na úpätných svahoch pahorkatiny v centrálnej časti katastra - hnedozeme modálne až hnedozeme luvizemné na sprašových hlinách, stredne ťažké, hlboké, bezskeletnaté – vyskytujú sa na veľkej ploche svahov pahorkatiny. Hnedozeme na sprašových hlinách, hlboké, bezskeletnaté, ťažké – vyskytujú sa na menšej ploche južne od hliniska tehelne, dominujú na západnom okraji katastra v plošinových a svahových polohách. Hnedozeme erodované až regozeme na sprašiach, stredne ťažké, hlboké, bezskeletnaté – vyskytujú sa na strmších svahoch pahorkatiny v severnej časti katastra. Hnedozeme pseudoglejové na sprašových hlinách, hlboké, bezskeletnaté, ťažké – vyskytujú sa ostrovčekovito v západnej a centrálnej časti pahorkatiny.

Okrem uvedených pôd na poľnohospodárskom pôdnom fonde sa v rámci katastrálneho územia vyskytujú aj tzv. *antropické pôdy* - pôdy s výskytom povrchového antropického horizontu, čiastočne alebo úplne pozmenené, prípadne vytvorené činnosťou človeka. Zaraďujú sa do dvoch hlavných typov – kultizemí a antrozemí. *Kultizem (KT)* je pôdou na prirodzených pôdotvorných substrátoch, ale s úplne pozmenenými vlastnosťami (prevažne v dôsledku kultivácie počas poľnohospodárskeho využívania). Patria sem prevažne pôdy záhrad, vinogradov, ovocných sádov - v katastrálnom území sa viažu najmä na intravilán obce. *Antrozem (AN)* je človekom vytvorenou umelou pôdou na nepôvodných substrátoch. V k.ú. obce Hrušovany sú vyvinuté *antrozeme modálne* (pôdy na umelých substrátoch – navážky v rámci intravilánu a v blízkosti technických objektov, násypy ciest a železnice) a *antrozeme degradačné* (zastavané plochy a plochy neumožňujúce rast rastlín).

III.1.4 Biotické pomery

Podľa fytogeografického členenia územia Slovenska patrí záujmové územie do oblasti panónskej flóry, fytogeografického okresu Podunajská nížina. Podľa zoogeografického členenia Slovenska patrí územie do panónskej oblasti, jej juhoslovenského obvodu a dunajského okrsku. Toto začlenenie znamená, že v druhovom zložení vegetácie i živočíšstva prevažujú najmä teplomilné, často stepné druhy.

Základnú predstavu o vegetačnom kryte sledovaného územia poskytuje geobotanická mapa (Michalko a kol., 1986). Podľa nej na území prevažujú lužné lesy nížinné (U), lužné lesy podhorské a horské (Al), dubovo-hrabové lesy karpatské (C), bukové kvetnaté lesy podhorské (Fs), bukové lesy kvetnaté (F), s menšími rozlohami sú tu zastúpené aj bukové lesy vápnomilné (CF), bukové kyslomilné lesy podhorské (LF), bukové kyslomilné lesy horské (Fm), dubové xerotermofilné lesy submediteránne a skalné stepi (Q), dubové subxerotermofilné a borovicové xerofilné lesy (Qs), dubovo-cerové lesy (Qc) a dubové nátržníkové lesy (Qp).

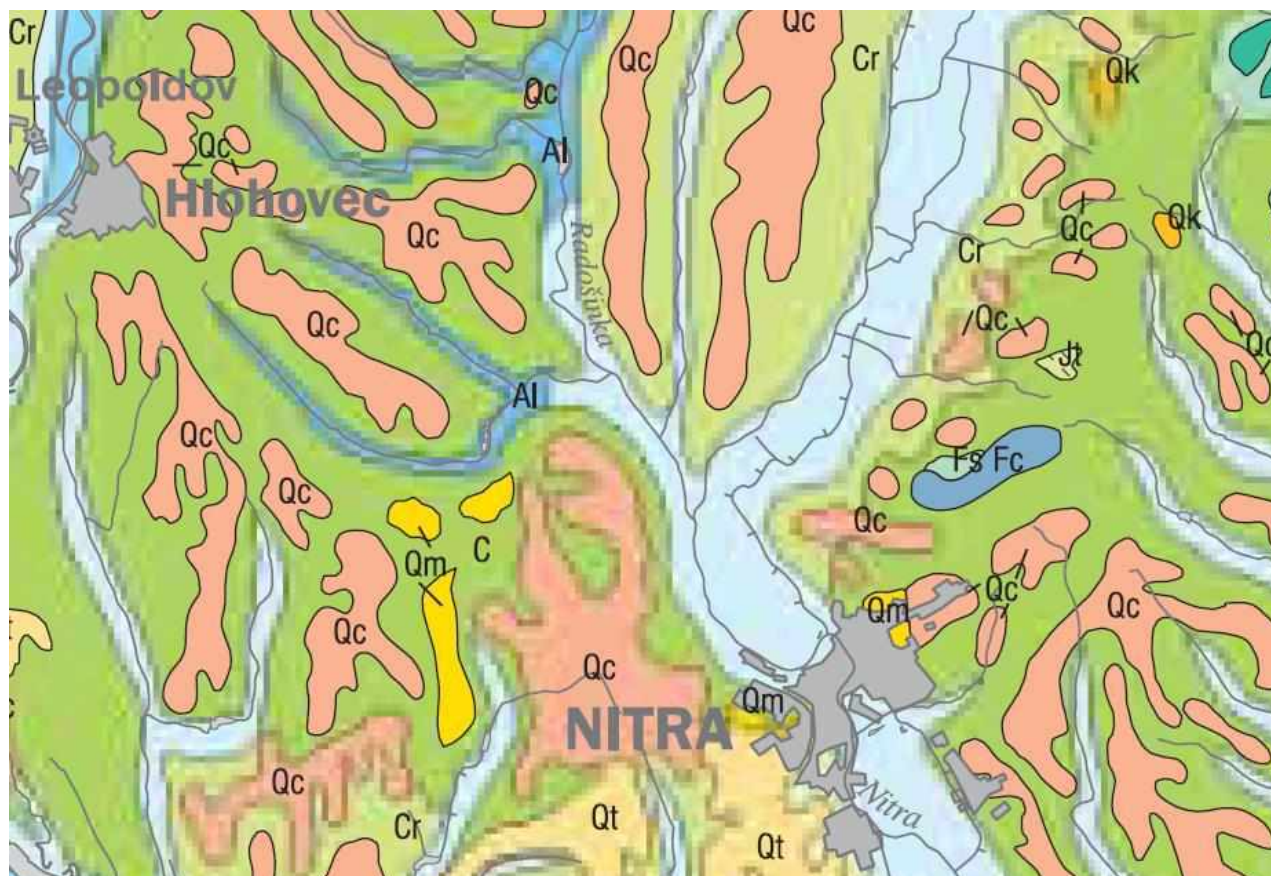
Na riečnych terasách v povodiach riek sa vyskytovali lužné lesy nížinné - jaseňovo-brestovo-dubové lesy (Ulmenion), tzv. tvrdý lužný les, vyvinutý na fluvizemiach a černozemiach, zastúpený drevinami ako jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), topol biely (*Populus alba*), dub letný (*Quercus robur*), z krov baza čierna (*Sambucus nigra*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), v bylinnom podraze kozonoha hostcova (*Aegopodium podagraria*), žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), chochlačka dutá (*Corydalis cava*), zádušník brečtanolistý (*Glechoma hederacea*), hviezdica veľkokvetá (*Stellaria holostea*) a pod. Dnes sú pôvodné plochy lužných lesov nížinných premenené na poľnohospodársku pôdu.

V záujmovom území sa z pôvodných lesov nezachovala drevinová vegetácia, reálna vegetácia v dotknutom území oproti prirodzenej vegetácii úplne odlišná. Dotknuté územie je hlavne reprezentované umelo vysadenou ako aj náletovou vegetáciou a nespojitým stromoradiom pozdĺž ochrannej hrádze Nitry. Popri samotnom toku sa vyskytujú aj zvyšky pôvodnej vegetácie. Zväčša sú to spoločenstvá jaseňovo-brestových a dubovo-brestových lesov na alúviách väčších riek.

Karpatské dubovo-hrabové lesy (Carici pilosae-Carpinetum, syn. Querco-Carpinetum medioeuropaeum) sa vyvinuli na pahorkatinách teplejších oblastí na sprašových hlinách. Hlavnými drevinami boli dub letný (*Quercus robur*), dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a hustý podrast krov a bylín. V súčasnosti sú premenené na polia a intravilány obcí, výnimočne sa vyskytujú trávnaté plochy spoločenstiev *Arrhenatherion elatioris* alebo *Mesobromion*.

Na hlbších pôdach sprašových hĺn na vyvýšených terasách rástli v minulosti dubové a cerovo-dubové lesy (*Quercetum petraeae-cerris*) s rôznymi druhmi dubov, ale v prevahe s dubom cerovým (*Quercus cerris*) a dubom zimným (*Quercus petraea*), v bylinnom podraze s ostricou horskou (*Carex montana*), zanovätníkom černejúcim (*Lembotropis nigricans*), vikou kašubskou (*Vicia cassubica*), pľúcnikom mäkkým (*Pulmonaria mollis*) a pod. V súčasnosti je táto časť územia po odlesnení využívaná na poľnohospodárske účely.

V širšom okolí je vplyvom človeka vegetácia výrazne zmenená. Pôvodné lesné spoločenstvá typické pre dané územie boli premenené na poľnohospodárske kultúry. Prírodné prostredie je redukované na minimum, čo je z biologického hľadiska pomerne nepriaznivý stav, pri veľkoblukovom využívaní ornej pôdy dochádza zároveň k veternej aj vodnej erózii, ktorá pôsobí v krajine deštruktívne a revitalizačné prvky sú nedostatočné.



U	jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy) <i>Ulmenion</i> (<i>Ulmus minor</i> , <i>Ulmus laevis</i> , <i>Quercus robur</i> , <i>Sambucus nigra</i> , <i>Allium ursinum</i> , <i>Anemone Ranunculoides</i>) elm floodplain forests (hardwood alluvial forests)
AI	jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov <i>Alnetum glutinosae</i> , <i>Aegopodio-Alnetum glutinosae</i> , <i>Salicion triandrae</i> p. p., <i>Salicion eleagni</i> (<i>Alnus glutinosa</i> , <i>Alnus incana</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> , <i>Salix fragilis</i> , <i>Prunus padus</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Aegopodium podagraria</i> , <i>Matteuccia struthiopteris</i>) alder submontane and mountain floodplain forests
Ag	jelšové lesy na slatinách <i>Alnetea glutinosae</i> (<i>Alnus incana</i> , <i>Frangula alnus</i> , <i>Salix cinerea</i> , <i>Carex elongata</i> , <i>Iris pseudacorus</i>) alder fen forests
Cr	nížinné hygrophilné dubovo-hrabové lesy <i>Quercus robur-Carpinetum</i> , syn. <i>Fraxino pannonic-Carpinetum</i> (<i>Quercus robur</i> , <i>Quercus cerris</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Ulmus minor</i> , <i>Ligustrum vulgare</i> , <i>Corydalis cava</i> , <i>Viola mirabilis</i>) lowland hygrophilous oak-hornbeam forests
Cl	peripanónske dubovo-hrabové lesy <i>Polygonato latifoliae-Carpinetum</i> , syn. <i>Primulo veris-Carpinetum</i> (<i>Quercus robur</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Polygonatum latifolium</i>) peri-Pannonian oak-hornbeam forests
C	karpatské dubovo-hrabové lesy <i>Carici pilosae-Carpinetum</i> , syn. <i>Quercu-Carpinetum medioeuropaeum</i> (<i>Quercus petraea</i> , <i>Carpinus</i> <i>betulus</i> , <i>Tilia cordata</i> , <i>Acer campestre</i> , <i>Carex pilosa</i> , <i>Dentaria bulbifera</i> , <i>Tithymalus amygdaloides</i>) Carpathian oak-hornbeam forests
Ct	zmiešané listnato-ihličnaté lesy v severných karpatských kotlinách <i>Tilio-Carpinenion betuli</i> (<i>Tilia cordata</i> , <i>Quercus robur</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Picea abies</i> , <i>Pinus sylvestris</i> , <i>Sorbus aucuparia</i>) mixed coniferous-oak hornbeam forests with lime trees
Qc	dubové a cerovo-dubové lesy <i>Quercetum petraeae-cerris</i> (<i>Quercus cerris</i> , <i>Quercus petraea</i> , <i>Quercus dalechampii</i> , <i>Quercus pedunculiflora</i> , <i>Carex montana</i> , <i>Lembotropis nigricans</i> , <i>Vicia cassubica</i> , <i>Pulmonaria mollis</i> , <i>Poa angustifolia</i>) oak forests with <i>Quercus cerris</i>

Obr. : Potencionálna prirodzená vegetácia v okolí obcí Hrušovany, Koniarovce (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Fauna

Podľa zoogeografického členenia (Čepelák, 1980) patrí sledované územie do provincie Karpaty, oblasť Západné Karpaty, vnútorný obvod so západným a južným okrskom. Údolím rieky Nitra sem zasahuje aj provincia Vnútrokarpatské zníženie, Panónska oblasť, juhoslovenský obvod s okrskom dunajským, podokrskom pahorkatinovým.

Súčasný druhový zloženie živočíšstva je dôsledkom geografickej polohy, geologického zloženia, klimatických a vegetačných pomerov, ktoré v minulosti, ale aj v súčasnosti formovali vývoj a zloženie jednotlivých zoocenóz. Medzi najvýznamnejšie biotopy z hľadiska výskytu živočíšnych druhov môžeme zaradiť biotopy lúk a polí, biotopy lesov a ich okrajov, vodné biotopy a biotopy intravilánov.

V dotknutom území je diverzita živočíchov podpriemerná, ovplyvnená poľnohospodárskym využívaním krajiny a zastavaním územia v intravilánoch.

Prevládajú domestikované a kozmopolitné živočíchy, druhy kultúrnej krajiny, naviazané na vodné toky a lokálne prenikajú zo vzdialenejších lokít aj druhy z prírodnejšieho prostredia v rámci druhových migrácií. V klimatických, pôdnych a vegetačných podmienkach v širšom okolí obcí Koniarovce, Hrušovany registrujeme podľa prírodných podmienok biotopy polí a lúk a ľudských sídiel a biotopy tečúcich vôd. Zvlášť v zastavanom území prevládajú synantropné spoločenstvá, kde sa vzácné druhy živočíchov vyskytujú zriedka.

Zoocenózy polí a lúk poskytujú útočisko teplomilnejším skupinám hmyzu a sú výraznejšie ovplyvnené činnosťou človeka. Majú menšiu diverzitu, ale niektoré druhy sa dokázali zmeneným podmienkam prispôbiť tak, že spôsobujú škody na poľnohospodárskych plodinách. Typickými druhmi lúk sú blanokrídlovce (Hymenoptera), dvojkridlovce (Diptera), chrobáky (Coleoptera), bzdochy (Heteroptera), rovnokrídlovce (Orthoptera) - koník červenokrídly (*Psophus stridulus*), cikády (*Auchenorrhyncha*), pavúkovce (*Arachnea*) vošky (*Aphinidea*) atď. Zo stavovcov sa daným podmienkam dobre prispôbili napr. lasica myšozravá (*Mustela nivalis*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*) a mnoho ďalších.

Zoocenózy sídiel. Sídelná zástavba a komunikačné bariéry ovplyvňujú pestrosť a množstvo druhov v lokalite. Zo známejších druhov stavovcov bol zistený napr. vrabec domový (*Paser domesticus*), drozd čierny (*Turdus merula*), žltouchost domový (*Phoenicurus ochruros*), trasochost biely (*Motacilla alba*), belorítko domové (*Delichon urbica*), sýkorka veľká (*Parus major*), straka čiernozobá (*Pica pica*), jež východoeurópsky (*Erinaceus europeus*) a pod.

Zoocenózy tečúcich vôd. Tok v území je prirodzenou migračnou cestou a biokoridorom vodných, ale aj iných druhov živočíchov. Sprievodným znakom tokov je pobrežná vegetácia, v ktorej nachádzajú tieto druhy skrýše i obydlie. Typickými vodnými druhmi sú druhy zoobentosu, ryby (*Osteichthyes*), obojživelníky (*Amphibia*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), trasochost biely (*Motacilla alba*) atď. Na brehoch sú zastúpené vodné druhy bezstavovcov ako napríklad mäkkýše a hmyz - vážky (*Odonata*), dvojkridlovce (*Diptera*), chrobáky (*Coleoptera*).

Charakteristika biotopov a ich významnosť

Vidiecka krajina je ovplyvnená intenzifikáciou hospodárenia – náhradou malovýroby veľkovýrobou, náhradnými rekultiváciami, realizovaním hydromeliórií a chemizáciou v poľnohospodárstve boli likvidované významné krajinné segmenty ako remízky, medze, brehové porasty, mokrade a ďalšia rozptýlená krajinná zeleň. Týmto dochádza k unifikácii krajiny a k zníženiu jej diverzity na všetkých úrovniach. K ďalšiemu poškodeniu vegetácie dochádza pri jej nesprávnom ošetrovaní ako aj pri stavebných zásahoch v krajine. Nakoľko zeleň má viac funkcií: hygienickú, mikroklimatickú, estetickú, psychologickú, ochrannú, hospodársku a ekologickú vyžaduje si správne odborné ošetrovanie so znalosťou zásad sadovníckej a krajinárskej tvorby. Nelesná drevinná vegetácia je v riešenom území slabo zastúpená, zastúpenie brehových porastov je nízke, prirodzené spoločenstvá lúk a pasienkov sú zastúpené minimálne.

Chránené, vzácné a ohrozené druhy a biotopy

V blízkosti stavby L'OH rieky Nitra sa nachádza chránené vtáčie územie SCHVÚ Tríbeč. Realizácia zámeru nezmení spôsob využitia dotknutého územia, ktoré bude aj naďalej predstavovať hodnotný ekologický segment v antropogénnej krajine.

Biokoridor **Rieka Nitra**, vyčlenený v rámci Generelu nadregionálneho ÚSES, vedúci nivou rieky Nitry, viazaný na ekosystémy vodného toku, brehové porasty, ďalšie porasty drevín na nive vodného toku a trávobylinné porasty medzihrádzového priestoru a protipovodňových hrádzí. Tento biokoridor s nadregionálnym dosahom prepája horské oblasti centrálnej časti západokarpatskej oblasti s panónskou nížinou, je zároveň významnou migračnou cestou vtáctva. Samotný vodný tok je v záujmovom území upravený, ohrádzovaný. Drevinné porasty sú tvorené úzkym pásom drevín prevažne prirodzeného zloženia, v ktorých prevažujú vrba krehká a jelša lepkavá. Tento biokoridor je v súčasnosti najvýznamnejším ekosystémom katastrálneho územia obcí.

V rámci katastra obce Hrušovany sa nachádza ešte jeden biokoridor: **Oponický kanál – Dolné Lúky**, hydrický biokoridor, tvorený kanálom s vlhkomilnou vegetáciou a roztrúseným porastom drevín na brehoch. V údolí, hydrický biokoridor popri melioračnom kanáli, okrem vysadených kultivarov topoľov sa tu vyskytujú viaceré pôvodné druhy drevín a Kopanice-Vinohrady, čiastočne existujúci terestrický biokoridor – medza popri poľnej ceste.

Významné migračné koridory živočíchov

Biotop rieky je charakteristickým prvkom nielen priamo dotknutého územia ale aj širšieho okolia. Rieky a kanále sú významným migračným koridorom živočíchov. V samotnom dotknutom území predstavuje rieka Nitra významný nadregionálny biokoridor. Obmedzenú funkciu migračného biokoridoru môže plniť aj nespojitá líniová vegetácia pozdĺž telesa ochrannej hrádze.

III.1.5 Chránené územia

Na existujúce ochranné hrádze a ich objekty sa vzťahuje základný 1.stupeň ochrany v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Do katastra obcí Koniarovce a Hrušovany zasahuje chránené vtáčie územie Tríbeč. Zoznam parciel CHVO je uvedený vo Vyhláske MŽP SR č.17/2008, ktorou sa vyhlasuje chránené vtáčie územie Tríbeč. Parcely navrhovanej stavby SO-01, SO 02 nie sú uvedené v zozname parciel chráneného vtáčieho územia a nie sú súčasťou chráneného vtáčieho územia SCHVÚ Tríbeč.

Natura 2000

V tesnej blízkosti chráneného vtáčieho územia Tríbeč sa nachádza objekt SO 01 náпустný objekt v k.ú. Hrušovany p.č.817,816, 815, SO-02 výtokový objekt, ktorý leží v katastri obce Koniarovce, parcelné čísla p.č. 293, 294, v k.ú. Koniarovce. Parcelné čísla na ktorých sú uvedené objekty nie sú v zozname parciel vymedzujúcich priestor CHVÚ Tríbeč. Do širšieho okolia hodnotenej činnosti zasahujú navrhované územia európskeho významu Zoborské vrchy (SKUEV0130) a CHKO Ponitrie. Uvedené lokality ani chránené prírodné prvky prírody nebudú nijako ovplyvnené realizáciou zámeru.

Osobitne chránené druhy rastlín a živočíchov

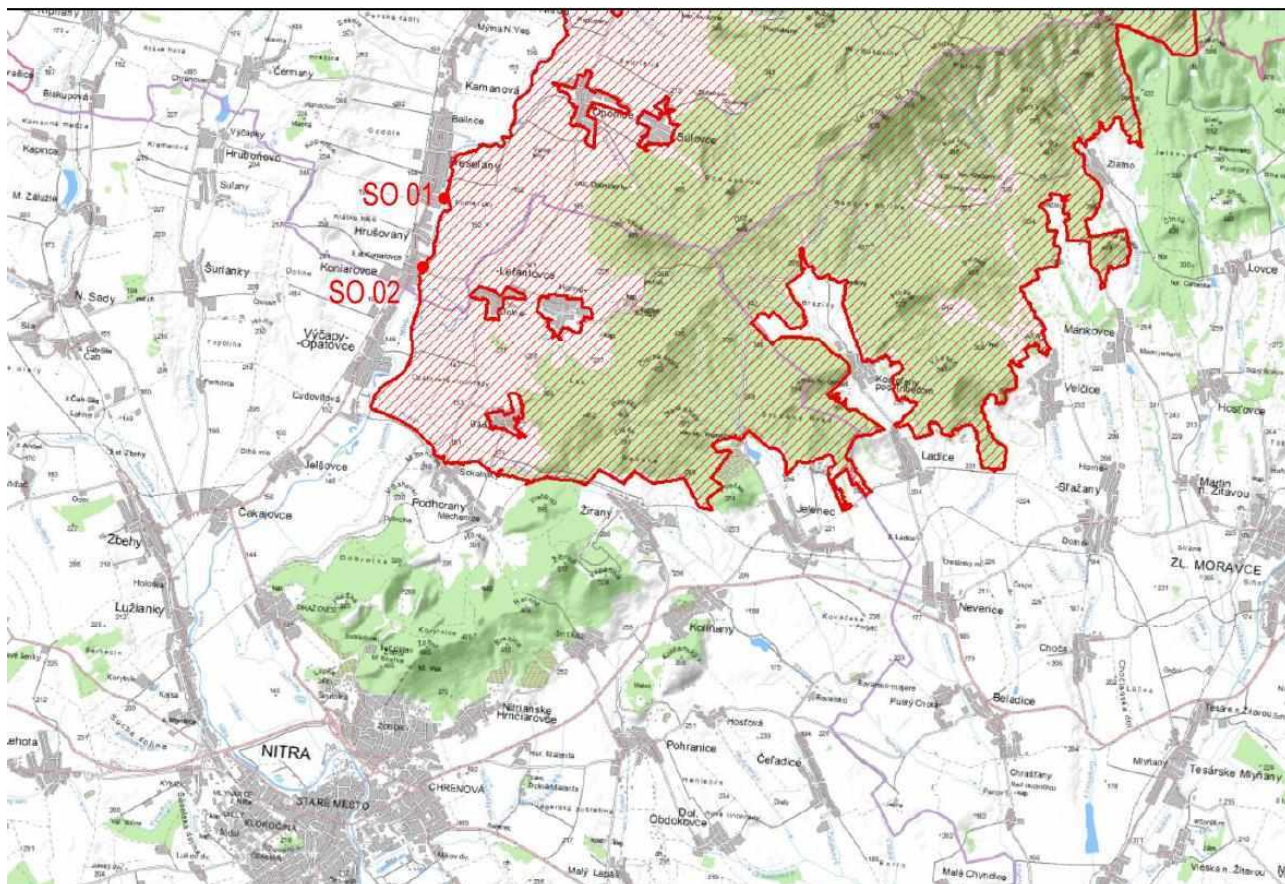
Priamo dotknuté územie nie je evidované ako významná lokalita výskytu chránených, vzácných ani ohrozených druhov rastlín a živočíchov.

Chránené stromy

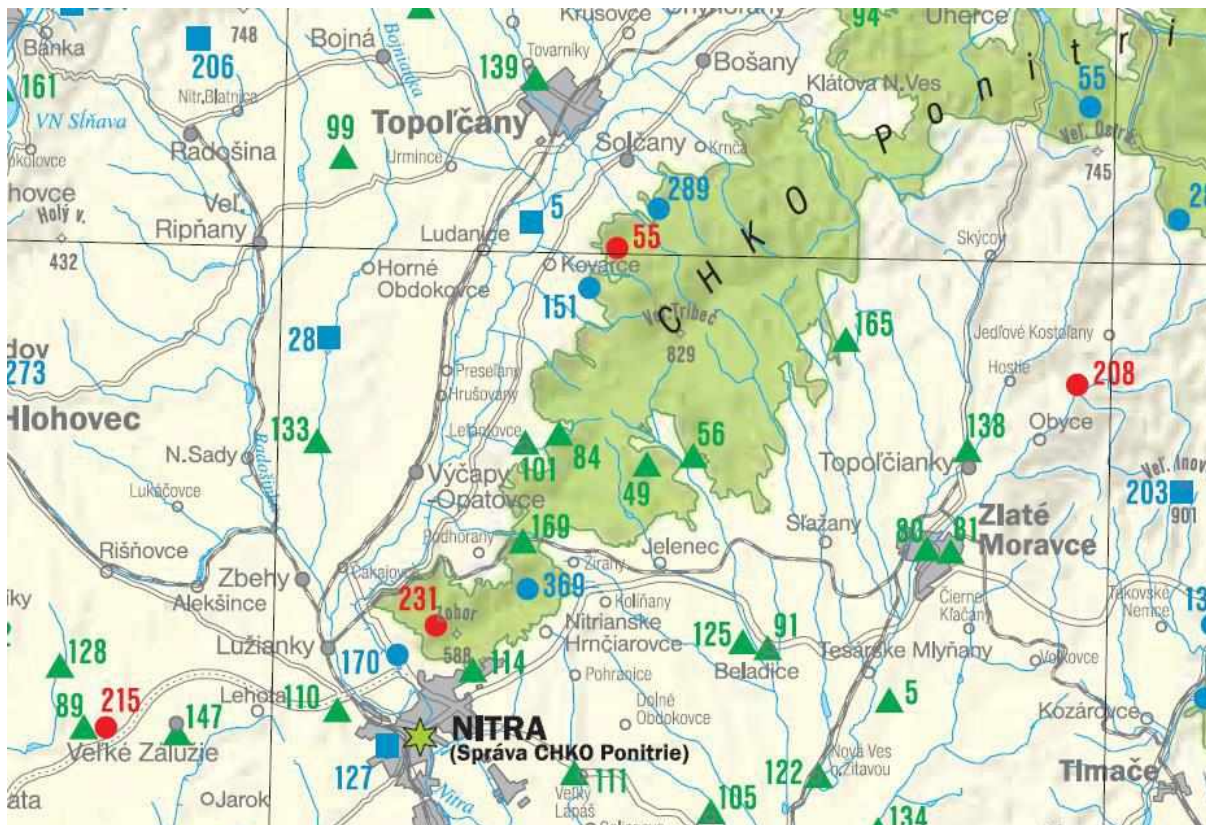
Priamo v dotknutom území ani jeho bezprostrednom okolí sa žiadny chránený strom nevyskytuje.

V katastri obce Hrušovany je evidovaný Dub cerový, bol vyhlásený v roku 1986 Nariadením Okresného národného výboru v Topoľčanoch z 13.2.86 č.22 G/4/1986 za chránený prírodný výtvor podľa §10 ods. 3 zákona č.1/1955 o štátnej ochrane prírody. Dub cerový rastie na parcele č. 1512, ktorá je v užívaní PD Ponitrie so sídlom v Preseľanoch.

Obr. SKCHVÚ031 Tríbeč vo vzťahu k posudzovanému územiu



Obr. CHKO Ponitrie



III.2 Krajina, krajinový obraz, stabilita, ochrana, scenéria

III.2.1 Súčasná krajinová štruktúra

Prvky súčasnej krajinnej štruktúry (SKŠ) sú zo systémového hľadiska fyzicky existujúce objekty, ktoré zaplňajú zemský povrch úplne. Odrážajú súčasné využitie zeme v sledovanom území. Ekvivalentom prvkov súčasnej krajinnej štruktúry sú teda typy súčasného využitia zeme. Ich typizácia vyjadruje ich schopnosť sa priestorovo diferencovať a niekoľkokrát sa v určitom území opakovať, i keď v rôznej kvalite alebo kvantite. V hodnotenom území boli vyčlenené typy súčasnej krajinnej štruktúry, ktoré boli zoskupené do určitých skupín na základe fyziognómie alebo funkčného postavenia. Pri stanovení štruktúry krajiny sa vychádza zo štandardnej metódy výskumu využívania krajiny z aspektov vizuálnych (fyziognomické črty štruktúry krajiny), kultúrno-historických (tradičné a historické prvky v štruktúre krajiny), fyzických (napr. charakter reliéfu, vodná sieť a pod.), z krajinno-ekologickej štruktúry (komplex živých a neživých prvkov, prírodných a antropogénnych prvkov a ich interakcia) a z funkčnej štruktúry krajiny (využívanie krajiny).

V sledovanom území boli na základe vyššie uvedených kritérií vyčlenené nasledovné štruktúrne prvky:

- urbánny komplex zahrňujúci obytné a obslužné prvky, priemyselné, dopravné a skladové priestory a športovo-rekreačné prvky - tento komplex zahrňuje vlastné obce vrátane poľnohospodárskych areálov a ich infraštruktúry;
- komunikačný a produktovodný komplex - predstavuje líniové dopravné prvky (cesty, železnicu) a produktovody (plynovod, elektrické vedenia, vodovod, kanalizačný zberač);
- skládkový komplex - centrálné skládky, iné skládky - predstavuje niekoľko väčších alebo menších neriadených skládok tuhého komunálneho a zmiešaného odpadu. V okolí sa nachádza aj niekoľko riadených skládok komunálneho a priemyselného odpadu;
- poľnohospodársky komplex - oráčinové prvky, prvky trvalých trávnych porastov, sadové prvky, prvky hospodárskych dvorov - tvorí ho orná pôda v území vo veľkoblokovej štruktúre a menej aj ako záhumienky a menšie polia, trvalé trávne porasty rôzneho charakteru a druhového zloženia, menšie sady, prídumové záhrady a pod. Treba sem zaradiť aj poľnohospodárske dvory a areály, poľné hnojiská, sklady a pod. rozptýlené v celom okolí, najčastejšie v blízkosti (na okraji) sídiel;
- vodné prvky - vodné toky, vodné plochy, využívané vodné zdroje, pramene, zamokrené lokality zahŕňajú vlastný tok Nitry a Žitavy a ich prítoky a vodné plochy, štrkoviská. Všetky toky a plochy sú značne atakované ľudskou činnosťou a kvalita vody v nich je podmienená charakterom poľnohospodárskeho využitia okolia tokov, vplyvmi vyplývajúcimi z priemyslu a celkovej situácii v území;
- vegetačné štruktúrne prvky - porasty lesného charakteru, pobrežné bylinné spoločenstvá, pobrežné drevinné medzernaté spoločenstvá, trávne mokradné spoločenstvá, ruderalné spoločenstvá. Pobrežné bylinné alebo drevinné súvislé spoločenstvá alebo pobrežné drevinné medzernaté spoločenstvá a trávne mokradné spoločenstvá. Vzhľadom na intenzívne využívanie tohto územia sa v území rozšírili aj ruderalné spoločenstvá. Z hľadiska fyziognómie rozlišujeme vegetáciu urbánnej štruktúry (parková mestská a vidiecka vegetácia, sprievodná vegetácia a pod.), odprírodnenú poľnohospodársku štruktúru (veľkoplošné oráčiny, záhumienky, záhrady), poloprirodzenú rekreačnú štruktúru (vegetácia sídla, záhradkárské osady a i.), prirodzenú krajinno-ekologickú štruktúru (vodné toky a plochy, brehové porasty, trvalé trávne porasty prirodzeného charakteru) a prírodnú štruktúru (súvislé lesy).

Z hľadiska súčasnej krajinnej štruktúry hodnotené územie možno charakterizovať ako človekom silne pozmenenú krajinu s nízkym zastúpením lesných spoločenstiev a s vysokým podielom zastavaných území a poľnohospodárskej krajiny, doplnenú o dopravné štruktúry.

Analýza súčasnej krajinnej štruktúry podáva najlepší obraz o zastúpení a stave existujúcich prvkov v krajine. Tieto prvky sú fyzicky existujúce objekty a zaplňajú zemský povrch úplne. Základnými

skupinami prvkov SKŠ sú lesy, trvalé trávne porasty, trvalé kultúry, orná pôda, vodné toky a plochy, sídla, technické diela a pod.

Súčasná krajinná štruktúra je výsledkom dlhodobého využívania územia a môžeme ju hodnotiť ako typ poľnohospodárskej slabo štruktúrovanej až monotónnej krajiny so strednou poľnohospodárskou produkciou.

Z predbežného hodnotenia súčasnej krajinskej štruktúry možno urobiť tieto závery:

- dominantným prvkom v území je poľnohospodársky využívaná krajina, resp. veľké lány polí, ďalej k nemu pristupujú trvalé trávne porasty (pasienky a lúky), zarastajúce pasienky, rozptýlená nelesná drevinná vegetácia a menšie lesíky, tok rieky Nitra s nevýraznými brehovými porastami, intravilány obcí,
- najstabilnejšie územia sa javia plochy lesných porastov, ako pomerne stabilné málo narušené plochy trvalých trávnych porastov a brehové porasty, ako najmenej stabilné sú zastavané plochy a plochy silne atakované ľudskou činnosťou,
- ekologická stabilita krajiny je pomerne nízka, zastúpenie človekom vytvorených. alebo človekom silne ovplyvňovaných prvkov krajiny je podstatne vyššie, ako prírodných a z hľadiska prírody a jej ochrany hodnotných prvkov,
- v sledovanom území sa prejavuje absencia ekologicky stabilnejších až stabilných prvkov, čím sa znižuje aj celková stabilita územia a významnosť z hľadiska výskytu vzácnych, ohrozených alebo mimoriadne významných častí prírody,
- časť krajiny v bezprostrednom okolí záujmového územia nemá mimoriadny význam z hľadiska ochrany prírody

Negatívnymi a destabilizačnými javmi v krajine sú:

- veľká koncentrácia osídlenia a ostatných aktivít do okolia nivy rieky Nitry.
- priemyselné areály a doprava,
- poľnohospodárska výroba založená na veľkých blokoch polí,

III.2.2 Scenéria krajiny

Hodnotu estetického pôsobenia krajinného obrazu, ktorý je prejavom krajinskej štruktúry nie je možné kvantifikovať, môžeme ho posúdiť len kvalitatívne (stupeň pozitívnych zážitkov človeka pri pobyte človeka v krajine). V zásade je potrebné povedať, že posudzovanie nárokov na estetickú kvalitu okolitej krajiny úzko súvisí so stupňom kultúrnej vyspelosti ľudí vytvárajúcich určitú etnickú jednotku, ako i jej materiálneho zabezpečenia.

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny môžeme považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob poľnohospodárskeho využitia, lesné hospodárstvo (spôsob hospodárenia), komunikácie, energovody a priemysel vrátane ťažby surovín. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Extravilán širšieho okolia má charakter typickej poľnohospodársky využívané krajiny. Teda v krajinskej štruktúre dominuje poľnohospodárska pôda, prevažne využívaná ako orná pôda. Aj keď z hľadiska krajinnostabilizačného a estetického nemožno túto monotónnu poľnohospodársky intenzívne využívanú krajinu hodnotiť vysoko, predsa sa v uvedenom území nachádza niekoľko významných prírodných a kultúrnych dominánt.

III.2.3 Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) podľa zákona o ochrane prírody a krajiny predstavuje celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami tohoto systému sú biocentrá a biokoridory.

Biocentrum tvorí ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

ÚSES vychádza z podmienky nevyhnutnosti udržania ekologickej stability v území, ako základnej a nevyhnutnej podmienky princípu trvale udržateľného života na Zemi. Základnou podmienkou zachovania ekologickej stability je trvalé zachovanie produkčnej schopnosti krajiny, a tým aj podmienok pre život človeka (antropocentrický význam zachovania ekologickej stability) a zachovanie podmienok života na Zemi v celej šírke jeho bohatosti (biocentrický význam zachovania ekologickej stability). Obidva ciele sa vzájomne podmieňujú.

Ľudská spoločnosť potrebuje k svojmu rozvoju najrôznejšie stavy ekosystémov - stabilné, málo stabilné, nestabilné, agrosystémy, umelé systémy. Podmienkou zachovania ekologickej stability krajiny je zabezpečenie vzájomných priestorových vzťahov medzi ekosystémami s rôznou stabilitou.

Ekologickým krajinným segmentom môže byť akákoľvek ekologicky hodnotnejšia časť krajiny, v závislosti od kvality ekosystémov.

Krajinný priestor širšieho okolia ovplyvňuje intenzívne antropogénne využívanie krajiny, ktorého dôsledkom je premena pôvodných spoločenstiev. Pôvodné biotopy sa zachovali iba vo fragmentoch v alúviu rieky Nitry, avšak ani tu sa nevyhli ovplyvňovaniu ľudskou činnosťou.

Stupeň ekologickej stability územia vyjadruje plošný pomer medzi prirodzenými, poloprirodzenými a antropogénnymi prvkami v sledovanom území. Koeficient ekologickej stability odráža vzájomný pomer negatívnych a pozitívnych krajinných prvkov v území. Za pozitívne krajinné prvky považujeme ekosystémy zodpovedajúce prírodným podmienkam (lesné porasty, trvalé trávne porasty, vodné toky a plochy, nelesnú stromovú a krovinnú vegetáciu a pod.). K negatívnym krajinným prvkom radíme umelo vytvorené, prípadne pozmenené plochy (orná pôda, ťažobné priestory, zastavané územia, smetiská a pod.). Z ekologického hľadiska za najkvalitnejšie územia, t.j. územia s najvyššou ekologickou stabilitou, považujeme územia nezasiahnuté, alebo len slabozasiahnuté antropogénnou činnosťou. Sú to územia, ktoré majú najväčší podiel prvkov s vysokou hodnotou krajinnoeologickej významnosti.

Územie je v súčasnosti okrem lokálnych úsekov popri tokoch z veľkej časti odlesnené a premenené na poľnohospodársku pôdu, preto ho radíme do relatívne ekologicky nestabilného územia.

Celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktoré zabezpečujú rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine nazývame územný systém ekologickej stability (ÚSES). Kostru ÚSES v krajine tvoria vzájomne nadväzujúce biocentrá a biokoridory – tieto prvky nazývame tzv. ekologickou sieťou, ktorá tvorí základnú štruktúru ochrany prírodných prvkov. Biocentrá, biokoridory a interakčné prvky v krajinnom priestore z hľadiska funkčnosti delíme na nadregionálne, regionálne a miestne. Celý systém ekologickej stability tvoria ekologicky najhodnotnejšie a najstabilnejšie krajinné prvky v území.

Vychádzajúc z údajov uvedených v návrhu Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Topoľčany (ďalej len RÚSES) sú v okolí evidované nasledovné prvky ÚSES:

- biokoridor nadregionálneho významu – rieka Nitra

Biocentrum - ekosystém, alebo skupina ekosystémov, ktoré vytvárajú pre živé organizmy vhodné podmienky na trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt, výživu s možnosťou zachovania prirodzeného vývoja ich spoločenstiev. Majú charakter jadrových území s prioritnou ekostabilizačnou funkciou.

V súčasnosti je prakticky nemožné hovoriť o žiadnej ploche v území ako o možnom biocentre akéhokoľvek druhu. Kataster obcí je v extraviláne prakticky úplne využívaný pre poľnohospodársku produkciu a ojedinelé stromové porasty sú s dominanciou najmä nepôvodných porastov.

III.2.4 Ochrana prírody a krajiny

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Legislatívne ochrana prírody chráni konkrétne druhy rastlín a živočíchov v ich prirodzených biotopoch. Na Slovensku sú chránené všetky druhy plazov a obojživelníkov, z ktorých sa v území pravdepodobne nachádza napr. užovka obojková (*Natrix natrix*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), z dravých vtákov napr. kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), myšiar lesný (*Buteo buteo*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*) a ďalšie. Ochrana druhov je realizovaná v súčasnosti prostredníctvom európskej legislatívy, kde sa chránia celé biotopy s výskytom vzácných a ohrozených druhov - tento systém sa nazýva NATURA 2000.

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území:

1. Chránené územia vyhlasované na základe smernice o biotopoch, tzv. územia európskeho významu s označením SKUEVO sú zaradené do Národného zoznamu území európskeho významu. Územie európskeho významu je taká lokalita, na ktorej sa nachádzajú biotopy, alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasuje chránené územie. Biotop - miesto prirodzeného výskytu určitého druhu rastliny, alebo živočícha, biotop európskeho významu - biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím, alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy.

2. Chránené územia vyhlasované na základe smernice o vtákoch, tzv. chránené vtáčie územia sú zaradené do Národného zoznamu chránených vtáčích území. Chránené vtáčie územie je lokalita s výskytom biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých vtákov.

Do okresu Topoľčany zasahuje navrhované územie európskeho významu: (CHKO) Ponitrie. Pod týmto názvom existuje od roku 1985 na rozlohe 37 665 ha. Hlavným predmetom ochrany sú súvislé lesné porasty, ktoré sú v južnej časti CHKO veľmi bohaté na teplomilné dreviny. Cenným prvkom krajiny sú aj lokality s výskytom stepnej a lesostepnej flóry a fauny. Navrhovaný zámer nebude zasahovať do žiadneho z uvedených území.

Chránené vtáčie územia a ostatné chránené územia a ich ochranné pásma a zóny sú súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území.

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno v zmysle §26 zákona č. 543/2002 Z.z. vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Národný zoznam navrhovaných vtáčích území bol zverejnený v čiaske 4/2003 Vestníka MŽP SR. Súčasťou národného zoznamu sú aj navrhované chránené vtáčie územie Tribeč SKCHVU031. Kataster obce Koniarovce zasahuje do chráneného vtáčieho územia Tribeč.

Chránené vtáčie územie Tribeč (ďalej len „chránené vtáčie územie“) na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov ďatľa prostredného, hrdličky poľnej, krutihlava hnedého, lelka lesného, muchára sivého, muchárika bielokrkeho, orla kráľovského, penice jarabej, prepelice poľnej, včelára lesného, výra skalného, žltouchvosta lesného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Chránené vtáčie územie sa nachádza v okrese Nitra v katastrálnych územiach Bádice, Dolné Lefantovce, Horné Lefantovce, Jelenec, Mechenice, Sokolíky, Výčapy-Opatovce, Žirany, v okrese Partizánske v katastrálnych územiach Baštín, Janova Ves, Klátova Nová Ves, Veľké Bošany, v okrese Topoľčany v katastrálnych územiach Čeladince, Hrušovany, Koniarovce, Kovarce, Krnča, Nitrianska Streda, Oponice, Práznovce, Presel'any, Solčany, Súlovce, Topoľčany a v okrese Zlaté Moravce v katastrálnych územiach Kostolany pod Tribečom, Ladice, Veľčice a Zlatno.

III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

Obec Koniarovce v okrese Topoľčany –

Obec Koniarovce leží 152 m n.m. v údolí rieky Nitry, na jej aluviálnej nive, 17 km na juhozápad od Topoľčian. Odlesnený chotár tvoria mladotretiohorné íly : bočné chrbty, rozčlenené úvalinami, sú pokryté sprašou, nivnými uloženinami. Má hnedozemné a nivné pôdy.

Existenciu obce priamo, alebo nepriamo dokladujú zachovalé pramene už v prvých stáročiach tohto tisícročia. **Prvá písomná správa** o obci pochádza, z roku 1264. Obec sa spomína ako majetok premonštrátov zo Žitného ostrova, ale už v 11.storočí bola sídlom kráľovských koniarov. Biskup Bornemissza ju vymenil s Apponyim za Veľké a Malé Kršteňany. Od roku 1295 patrila ostrihomskému arcibiskupstvu, v 15.-16. storočí panstvu Jelenec, v 17.storočí panstvu Preseľany. Od 15.stor. časť majetkov vlastnilo nitrianske biskupstvo a Aponyiovci, v 18.stor. Zayovci. Obec mala v r. 1715 vinice a 8 domácností, v r. 1787 26 domov a 186 obyvateľov, v r. 1828 37 domov a 275 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. Od novembra 1990 je obec Koniarovce samostatná, v súčasnosti má obec 634 obyvateľov.

Obec **Hrušovany** leží v okrese Topoľčany. Obec Hrušovany sa nachádza na západnom Slovensku, v Nitrianskom kraji, na juhu okresu Topoľčany. So svojou rozlohou 5,47 km² a s hustotou 198 obyvateľov na km² sa obec radí do kategórie stredne veľkých vidieckych sídiel. K 31.12.2015 žilo na jej území spolu 1 087 obyvateľov.

Hrušovany sa skladajú z jedného katastrálneho územia, ktoré zo severu hraničí s obcou Preseľany (okres Topoľčany), na západe s obcou Hruboňovo (okres Nitra), na východnej hranici s obcou Dolné Lefantovce (okres Nitra) a Horné Lefantovce (okres Nitra) a na juhu s obcou Koniarovce (okres Topoľčany).

III.4 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

III.4.1 ZNEČISTENIE OVZDUŠIA

Územie obcí z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí medzi zaťažené oblasti a nevyžaduje si osobitnú ochranu ovzdušia v zmysle zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší.

Na znečisťovanie ovzdušia emisiami znečisťujúcich látok v okrese Topoľčany majú podiel ako stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia, ktoré sa v zmysle zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší členia na malé, stredné a veľké, tak aj mobilné zdroje- automobilová doprava. Podľa údajov Okresného úradu Topoľčany, Odboru starostlivosti o životné prostredie bolo v roku 2015 na území okresu Topoľčany prevádzkovaných 151 stredných a 22 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktoré boli prevádzkované 104 prevádzkovateľmi. Trend vývoja emisií má v danom území mierne klesajúcu tendenciu. Je to zásluhou poklesu priemyselnej výroby, prechodu palivovej základne z tuhých palív na ekologickejší zemný plyn a tiež zásluhou novej sprísnenej legislatívy ochrany ovzdušia.

V obci Hrušovany sa nachádzajú dvaja evidovaný znečisťovatelia ovzdušia:

- Tehelňa Preseľany s.r.o. Zdrojom znečistenia je tehliarska pec na zemný plyn o výkone 3 MW. V roku 2001 bola celková spotreba vykurovacieho média takmer 700000 m³, čím sa do ovzdušia dostali nasledujúce znečisťujúce látky (TZL = 211,5 kg; SO₂ = 7,05 kg; NO_x = 1480,5 kg; CO = 235 kg; EC = 73,3 kg; Fluór = 7,41 kg).
- Poľnohospodárske družstvo Ponitrie vyprodukovalo v roku 2006 1,79t amoniaku a jeho plyných zlúčenín vyjadrených ako NH₃. Ide o amoniakálne produkty chovu ošípaných.

V obci Koniarovce sa nenachádza žiadny väčší znečisťovateľ ovzdušia.

III.4.2 ZNEČISTENIE POVRCHOVÝCH A PODZEMNÝCH VÔD

Oblasť povodia rieky Nitra, je možné v podmienkach Slovenska zaradiť medzi stredne veľké a menej vodnaté vodné toky. Priamy vplyv na kvalitu vôd má vypúšťanie odpadových vôd do vodných tokov. Pôvodcami odpadových vôd sú najmä priemysel a komunálna sféra. Nedostatočným čistením sa do povrchových vôd dostávajú vysoké koncentrácie znečisťujúcich látok a látok podporujúcich rozvoj rias a planktónu, čoho dôsledkom je celkové zhoršenie kvality vody v tokoch a stojatých vodách.

Z hľadiska rajonizácie podzemných vôd patrí oblasť Nitry do niekoľkých základných hydrogeologických celkov – kryštalinika a mezozoika južnej a strednej časti Trábeča, neogénu Nitrianskej pahorkatiny, neogénu Žitavskej pahorkatiny a kvartéru Nitry od mesta Nitra po Nové Zámky. Na Slovensku v urbanizovaných oblastiach pretrvávajú nepriaznivý stav kvality podzemných vôd. Problematickými ukazovateľmi s najčastejšie prekročovanými limitnými hodnotami kvality sú Fe, Mn. Časté prekročovanie nadlimitných koncentrácií železa má nepriaznivý vplyv na kyslíkový režim, pri ktorom dochádza k mobilizácii ťažkých kovov. Podzemné vody nespĺňajú požiadavky pre pitnú vodu najmä pre vysoký obsah železa, mangánu a pre sírovodíkový zápach. V Studniach jednotlivých mestských častí Nitry a okolitých obciach väčšina vzoriek vody má nadmerný obsah dusičnanov, ktorý prekračuje stanovené limitné hodnoty.

Riešené územie patrí do povodia rieky Nitry. V danom úseku je kvalita vody v rieke Nitre zaradená do 3. triedy kvality v sledovaní kyslíkového režimu, základných fyzikálno – chemických ukazovateľov a biologických ukazovateľov a do 4. triedy kvality v sledovaní nutričov, mikrobiologických ukazovateľov a mikropuláv. Najväčším zdrojom znečistenia rieky Nitry v tomto úseku je verejná kanalizácia Topoľčany.

Klasifikácia kvality povrchových vôd podľa STN 75 72221- najbližšie miesto odberu Nitrianska Streda (rkm 91,10), r. 2001:

A – kyslíkový režim - IV. trieda kvality

B – základné fyzikálno-chemické ukazovatele – IV. trieda kvality

C – nutrienty – IV. trieda kvality

D – biologické ukazovatele – IV. trieda kvality

E – mikrobiologické ukazovatele – IV. trieda kvality

F – mikropulav – V. trieda kvality

Kvalita podzemných vôd je zatriedená do 5 – tich tried, kde limitná hodnota stupňa kontaminácie je 0. Predmetné územie obcí patrí do 3. triedy kvality podľa stupňa kontaminácie (Cd). Miera ohrozenia zásob podzemných vôd v riešenom území znečisťujúcimi látkami je nízka

Systematické sledovanie kvality podzemných vôd v rámci národného monitorovacieho programu prebieha od roku 1982. V súčasnosti je monitorovaných 26 vodohospodársky významných oblastí. Jednou z nich je oblasť č. 8 – riečne náplavy Nitry od Prievidze po Nové Zámky, do ktorej spadá riešené územie. V strednej časti oblasti sa kvalita podzemných vôd mení k horšiemu, pretože je výraznejšie ovplyvňovaná ľudskou činnosťou, vplyvom poľnohospodárskej a priemyselnej činnosti dochádza k výraznému chemickému znečisteniu podzemných vôd, prejavuje sa to zvýšeným obsahom NH₄⁺, Cl⁻, As, NELuv, síranov a zlúčenín dusíka. Najbližší vrt k riešenému územiu je vrt základnej siete SHMÚ č. 028890 v lokalite Preseľany. tab.: Hodnoty prekročení limitných hodnôt STN 75 7111 v lokalite č. 028890 Preseľany

(zdroj: ÚP Hrušovany T.č.)

Ukazovateľ	Limit (mg/l-1)	Meranie (mg/l-1) 28.10. 2002	Meranie (mg/l-1), 25.11.2004
Amónne ióny	0,500	1,310	-
Mangán	0,050	0,786	1,200
celkový obsah železa	0,200	1,341	1,380
(železo dvojmočné)	0,200	-	1,380
Chloridy	100,0	144,0	184,0
Dusitany	0,100	0,110	-
Sírany	250,0	314,0	369,0
Hliník	0,200	-	0,260

III.4.3 ZNEČISTENIE PÔD

Všetky druhy pôd v rámci PP v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatočnej energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti, kedy prišlo k radikálnemu znižovaniu množstiev aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy

cudzorodých látok postupne znižujú na limitné hodnoty, respektíve paradoxne sa pomaly začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov. Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty. Predmetné územie obcí Hrušovany, Koniarovce sa z hľadiska kontaminácie pôd Slovenskej republiky nachádzajú v oblasti s relatívne najnižším obsahom rizikových látok, ktoré sú sledované v celoštátnom monitoringu pôd.

III.4.4 ZAŤAŽENIE ÚZEMIA HLUKOM

Hluk je produkovaný najmä v priemyselných prevádzkach, doprave, v energetickom a ťažobnom priemysle. Z regionálneho hľadiska je najvýznamnejším zdrojom hluku najmä cestná doprava. Prípustné hladiny hluku z hľadiska ochrany zdravia sú stanovené Nariadením vlády SR č.40/2002 o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.

Železničná doprava predstavuje vzhľadom na intenzitu cestnej dopravy menší podiel hlučnosti, ktorej pôsobenie sa sústreďuje do najbližšieho okolia železničných tratí.

Zdrojom hluku v definovanom širšom dotknutom území je hlavne automobilová doprava na cestných komunikáciách.

Ďalšie zdroje sú bodové zdroje hluku z prevádzok a výrobných zariadení. Tieto však nie sú emitované do širšieho okolia a vnímané sú len v najbližšom okolí samotného zdroja.

III.4.5 POŠKODENIE VEGETÁCIE A BIOTOPOV

Škodliviny v ovzduší poškodzujú aj vegetáciu. Tuhé emisie usadené na povrchu rastlín vplyvajú na príjem energie, obmedzujú dýchanie. Veľkú citlivosť majú hlavne lesné dreviny smrek a jedľa.

Podľa pôvodu a spôsobu vplyvu na dreviny môžeme tieto činitele rozdeliť na biotické a abiotické. Oba činitele pôsobia vzájomne a ich vzájomné pôsobenie ešte znásobuje účinok jedného z nich. Každý z týchto negatívnych faktorov pôsobí rôznym spôsobom a to mechanicky a fyziologicky, a keďže pôsobia vzájomne je ťažké určiť ktorý je primárnou príčinou negatívneho pôsobenia.

Medzi biotické činitele zaraďujeme vírusy. Baktérie, mykoplazmy, huby, baktérie, hmyz, parazitické rastliny. Ohrozenosť voľne žijúcich rastlín a rastlinných spoločenstiev má mnoho príčin, najdôležitejším faktorom však je ničenie prirodzeného prostredia (rekreáciou a turistikou, poľnohospodárskou a priemyselnou výrobou, záberom nových plôch pre výstavbu...). V posledných rokoch k takýmto faktorom pristupuje aj výskyt a šírenie inváznych druhov, tj. nepôvodných druhov rastlín, ktoré hromadne prenikajú do prostredia (spoločenstiev, ekosystémov), kde pôvodne nežili, pričom ohrozujú, vytláčajú pôvodné druhy rastlín.

Medzi abiotické činitele zaraďujeme pôsobenie nasledovných činiteľov ako vietor, mráz, sneh, ľadovec, žiarenie, teplota, vlhkosť, živiny a cudzorodé látky.

III.4.6 SÚČASNÝ ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA

Zdravotný stav obyvateľstva závisí okrem faktorov vplyvu životného prostredia aj od genetickej výbavy, ekonomickej a sociálnej situácie, výživových zvyklostí, životného štýlu a zdravotníckej starostlivosti. Vplyv znečisteného prostredia je vo väčšine prípadov príliš malý na to, aby zapríčinil jednoznačný pokles očakávanej dĺžky života v danej oblasti. Dopady negatívnych javov poškodeného prostredia na zdravie ľudí sú doteraz len málo preskúmané a vzhľadom na dlhodobosť a rôznorodosť pôsobenia aj ťažko hodnotiteľné. V súčasnosti dostupné údaje neumožňujú dostatočne kvantitatívne určiť podiel kontaminácie životného prostredia na vývoji zdravotného stavu. Vplyv životného prostredia sa odhaduje na 15 - 20 %.

Určenie podielu kontaminácie životného prostredia na vývoj zdravotného stavu však nie je jednoduché. Pohoda a kvalita života sú atribúty života človeka, spojené s objektívnymi javmi vonkajšieho prostredia ľudí a zároveň aj so subjektívnymi javmi ich „vnútorného prostredia“, charakterizovaného ich zdravotným stavom a psychikou.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť – mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Nitriansky kraj vzhľadom k pomerne nepriaznivej vekovej štruktúre obyvateľstva patrí k regiónom s vysokou mortalitou. Najvyššiu úmrtnosť dosahujú okresy Komárno, Nové Zámky, Levice a Zlaté Moravce naopak najnižšiu dosahuje okres Nitra ako jediný pod hodnotou celoslovenského priemeru. Zdroj <http://www.ruvznr.sk>

IV ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH NA ICH ZMIERNENIE

IV.1. Požiadavky na vstupy

Zámer si vyžiada len minimálny trvalý záber, nakoľko rozhodujúce plochy, na ktorých bude stavba realizovaná, patria do vlastníctva správcu toku (súčasne aj navrhovateľa – SVP, š.p.). Plochy na ktorých je zámer navrhovaný sú v súčasnosti už zastavané hrádzou, ktorej sa týkajú navrhované úpravy.

Dočasný záber okolitých pozemkov si vyžiada len zriadenie jednoduchého staveniska v mieste stavby, skládovanie stavebného materiálu, vykonávanie stavebných prác vrátane zabezpečenie prístupu. Stavebný materiál dodávateľ stavby zabezpečí zo zdrojov v blízkom okolí.

Prístupová cesta k objektom stavby povedie od štátnej cesty (I. 64 a II.593) a ďalej po miestnych spevnených a poľných komunikáciách, využívaných poľnohospodárskym podnikom, miestnymi obyvateľmi a správcom toku.

Vlastnú výstavbu bude realizovať dodávateľská firma, ktorá si určí počet pracovníkov a množstvo použitých mechanizmov počas výstavby, ale práce väčšieho objemu sa nepredpokladajú.

Po ukončení protipovodňovej stavby objekt nevyžaduje stálych pracovníkov. Brehy a svahy bude potrebné udržiavať na miestach trvalého trávnatého porastu 2x do roka kosením resp. dosiatím (zatrávnené plochy) a skontrolovať stav a funkčnosť uzáverov stavidiel 1x ročne.

IV.2. Údaje o výstupoch

Pri realizácii zemných prác sa neuvažuje zo zriadením medziskládky zeminy mimo priestoru hrádze. Zemina z výkopových prác bude uskladnená priamo v priestore stavby a materiál sa použije na prísyp, terénne úpravy a zahumusovanie po ukončení stavebných prác. Nevhodná zemina na ďalšie využitie bude odvezená na určenú skládku. Stavebné práce je potrebné realizovať pri nízkych stavoch v toku Nítry a potokov Hunták a Kyneckého potoka. Po ukončení stavby je potrebné terén uviesť do pôvodného stavu vrátane vegetačnej úpravy – výsadby trávnatého porastu.

IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Zo zložiek životného prostredia sa predpokladá priamy vplyv na trávnatú vegetáciu v medzi-hrádzovom priestore. Retenčný priestor tvoria poľnohospodársky využívané pozemky. Nie je plánovaný žiadny výrub drevín, nakoľko sa na lokalite žiadne nenachádzajú. Po ukončení stavby bude hrádza zahumusovaná a opätovne zatrávnená. Počas výstavby bude územie čiastočne zaťažené hlukom a prašnosťou pri realizácii stavebných prác, prípadne exhalátmi z mechanizmov. Rozsah hlučnosti je určený výkonom stavebných strojov a bude pôsobiť iba krátkodobo. Hlučnosť sa čiastočne zvýši počas prejazdu mechanizmov cez intravilány obcí. Pri realizácii je možné predpokladať vznik primerane veľkého množstva odpadov z výkopových prác a iných druhov odpadov z výstavby. Všetky odpady vzniknuté počas realizácie stavebných prác budú evidované v evidenčných listoch odpadu v zmysle príslušnej legislatívy. Následne budú odovzdané zmluvnej oprávnenej organizácii na ich zhodnotenie, resp. zneškodnenie.

Realizáciou ani existenciou stavby sa nepredpokladajú iné vplyvy na ostatné zložky životného prostredia v území.

Požiadavky:

Vzhľadom na hluk, ktorý sprevádza stavebnú činnosť, doporučujeme stavbu realizovať mimo obdobia párenia a hniezdenia vtákov v jarnom období.

IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Projekt sa bude realizovať podľa stavebných technických noriem a predpisov o bezpečnosti práce. Prípadné riziká pri realizácii stavby, ktoré nepredpokladáme, bude riešiť dodávateľ stavby. Po ukončení výstavby navrhovaná stavba nepredstavuje žiadne zdravotné riziká.

IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na vzdialené chránené územia, lebo sa nachádzajú mimo ich hraníc. Vzhľadom na umiestnenie stavby pri intraviláne a intenzívne využívaných pozemkoch sa nepredpokladá vplyv na chránené druhy živočíchov, ktoré by sa teoreticky mohli v okolí vyskytnúť, prípadne územím migrovať. Chránené rastliny v okolí počas prieskumov neboli zaregistrované. Stavba sa nachádza v intenzívne poľnohospodársky využívanom prostredí, preto je irelevantný vplyv na chránené druhy rastlín.

IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

V čase výstavby sa predpokladá v priestore stavby hluk, prašnosť a lokálne znečistenie ovzdušia počas práce mechanizmov. Tento krátkodobý vplyv v priebehu výstavby by nemal mať výraznejší vplyv. Po realizácii stavba neovplyvní negatívne horninové prostredie, kvalitu pôdy, vody, ani iné zložky prírodného prostredia v krajine.

IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa vzhľadom na umiestnenie a charakter stavby ani počas výstavby, ani v priebehu existencie stavby nepredpokladajú.

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Po ukončení stavby „PRESEĽANY - KONIAROVCE, NÁPUSTNÝ A VÝPUSTNÝ OBJEKT RETENČNÉHO PRIESTORU“, bude predmetné územie chránené proti povodňovým prietokom. Eliminuje sa tým potencionálne nebezpečenstvo zaplavenia obcí v dotknutom území.

IV.9. Ďalšie riziká spojené s realizáciou činnosti

Iné riziká počas realizácie stavby sa nepredpokladajú. V prípade havárií stavebných mechanizmov počas výstavby je dodávateľ povinný vzniknutú situáciu riešiť v zmysle platnej legislatívy. Napríklad zabezpečiť prostredie pred únikom pohonných hmôt do podzemných vôd a pod.

IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti

Opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov spojených s realizáciou činnosti sa neočakávajú. Prípadné havarijné stavy budú riešené ako bolo uvedené, v zmysle platnej legislatívy.

IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

V prípade že by sa činnosť nerealizovala, tzv. nulový variant, naďalej by pretrvávalo nebezpečenstvo zaplavovania intravilánu obcí a tým škody na stavbách, kultúrach, prípadne zdraví obyvateľov a ďalej k opakovanému opakovaniu škôd na majetku v intraviláne mesta, opakovanému vynakladaniu prostriedkov na odstránenie spôsobených škôd a riešeniu havarijných situácií.

IV.12. Posúdenie súladu činnosti s územno-plánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentami

Obec Hrušovany má spracovaný územný plán, kde v kapitole Ochrana prírody a krajiny sa uvádza: Záplavové územie - Nakoľko ochrana pred povodňami zastavaného územia obce nie je v súčasnosti zrealizovaná v dostatočnej miere (ochranné hrádze sú vybudované na ochranu pred povodňami do prietoku Q5 až Q10) je potrebné urýchlene realizovať zvýšenie ochrany.

Obec Koniarovce nemá spracovaný územný plán obce. Obec Koniarovce má vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na r.2015-2020, kde v realizačnej časti kapitola Životné prostredie sa uvádza v bode 1. *Zvýšenie environmentálnej rovnováhy v krajine a ochrana pred živelnými pohromami* - opatrenie 1.1 Zabezpečenie ochrany územia pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení.

IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Z doterajšieho hodnotenia vyplýva, že navrhovanou činnosťou nebudú negatívne ovplyvnené zložky životného prostredia okrem dočasnej likvidácie intenzifikovaného trávnatého porastu pod stavbou. Výstavba nenaruší výraznejšie lokalitu, preto v zmysle platnej legislatívy nie je potrebné ďalšie posudzovanie hodnotenej činnosti.

Priame vplyvy:

- Stavba bude realizovaná na pozemkoch s existujúcou ochrannou hrádzou, kde už je trvalý záber pôdy na brehoch toku - z hľadiska umiestnenia stavby je teda vplyv minimálny.
- Dočasná likvidácia intenzifikovaného trávnatého porastu v miestach stavebných úprav.

Záver: Plánovaná investícia nebude mať negatívny vplyv na súčasnú kvalitu životného prostredia hodnoteného územia a ani na zdravie obyvateľstva, po jeho zrealizovaní bude prevládať pozitívny prínos.

V POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pretože navrhovateľ predkladá Zámer spracovaný v jednom variante, nebol vytvorený súbor kritérií na porovnanie variantov.

V.2 Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Samotný zámer je vypracovaný iba v jednom variante z nasledujúcich dôvodov: Umiestnenie vychádza zo situácie potreby odvádzať vody z povrchového odtoku viazané na konkrétnu lokalitu a ich odvedenie do recipientu rieky Nitra, aby sa zabránilo prípadným škodám na majetku alebo zdraví obyvateľov pri povodňových prietokoch. Pri hodnotení vplyvov bolo porovnávané navrhované riešenie so situáciou, keby sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

V.3 Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Podľa konfigurácie terénu a geodetického zamerania boli navrhnuté stavebné práce uvedené v kapitole technického riešenia (II.6) v priestore vymedzenom tokom resp. jestvujúcou úpravou, kde je možné zrealizovať projekt. Stavba je navrhnutá tak, aby spĺňala požadované parametre. Územie v okolí toku bude výstavbou zasiahnuté minimálne, širšie územie okolia bude bez zásahu.

Projektant navrhol umiestnenie stavby tak, aby kopíroval existujúce línie toku a hrádze. Z týchto dôvodov je variantné riešenie bezpredmetné a nie je možné s ním uvažovať.

Na základe uvedeného je zámer predložený ako jednovariantný, okrem nulového variantu, keby sa stavba nerealizovala.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľ (SVP, š.p.) požiadal o povolenie predložiť zámer bez variantného riešenia v zmysle § 22, odst. 7, zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Na základe žiadosti bolo upustené od požiadavky vypracovať variantné riešenie navrhovanej činnosti – číslo rozhodnutia OÚŽP – OU-TO-OSZP-2018/0042226 zo dňa 12.3.2018. Ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, zohľadní sa táto skutočnosť v ďalšom konaní podľa zákona.

VI MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

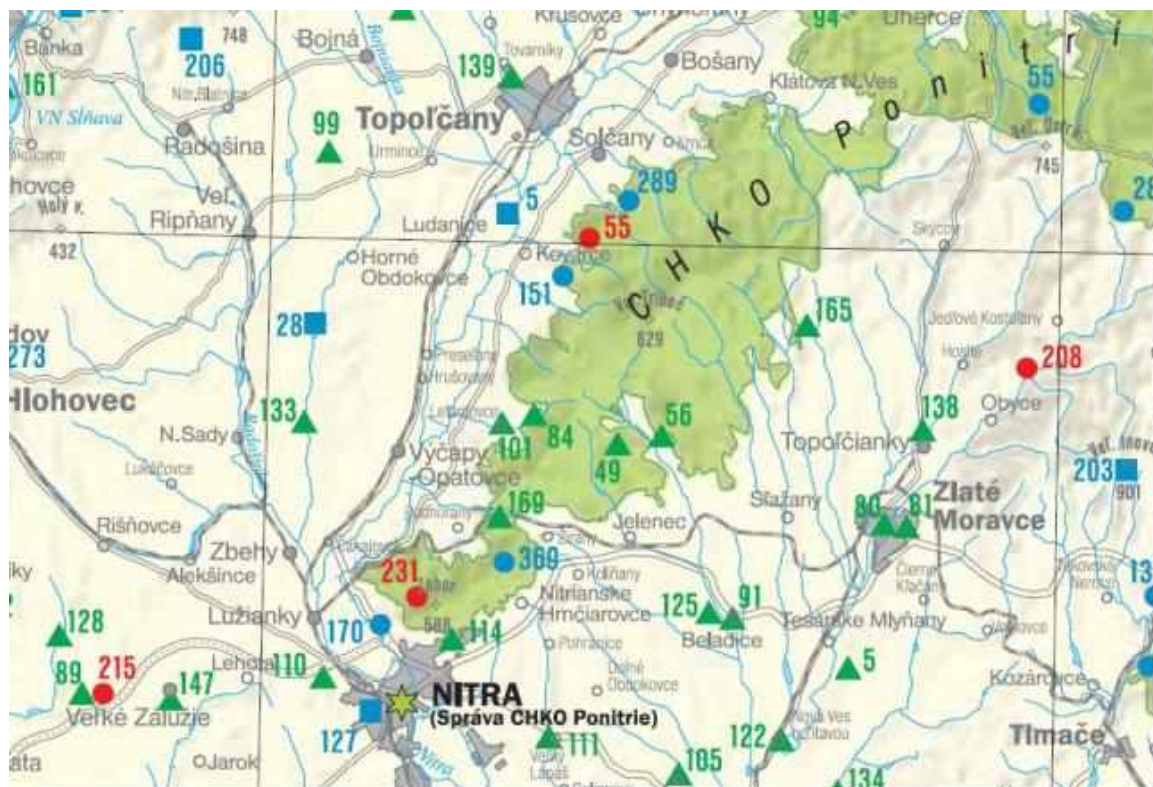
V prílohe k predkladanému zámeru pre zisťovacie konanie sú priložené výkresové prílohy:

1. Situácia SO 01, SO 02
2. Pôdorys - SO 01 náпустný objekt
3. SO 01 náпустný objekt – pozdĺžny rez
4. SO 01 náпустný objekt – priečny rez
5. SO 02 výпустný objekt - pôdorys
6. SO 02 výпустný objekt – priečny rez

Obrázok – Prehľadná situácia stavby 1:50 000



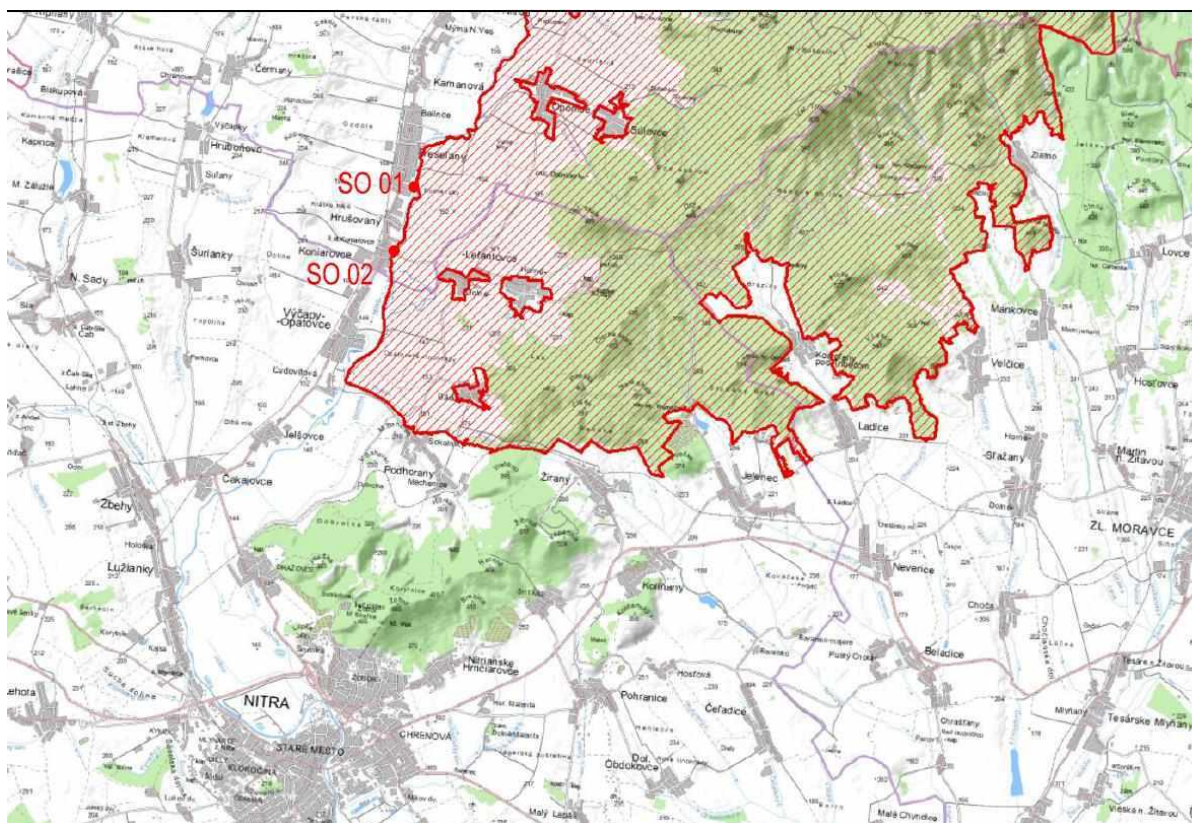
Obrázok – CHKO Ponitrie



CHKO Ponitrie – veľkoplošné chránené územie nezasahuje do záujmového územia plánovanej stavby. V okolí sa nenachádza žiadne maloplošné chránené územie. (zdroj: Atlas krajiny SR, 2002)

Legenda k obr. : 169- chránený areál, 101 - chránený areál Park v Horných Lefantovciach, 151- prírodná rezervácia Kovarská Hôrka

Obr. SKCHVÚ031 Trábeč vo vzťahu k posudzovanému územiu



VII DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer

Pri vypracovaní zámeru pre zisťovacie konanie bola použitá projektová dokumentácia :

- Dokumentácia pre stavebné povolenie a realizáciu stavby: „PRESEĽANY - KONIAROVCE, NÁPUSTNÝ A VÝPUSTNÝ OBJEKT RETENČNÉHO PRIESTORU“

VII.2 Zoznam použitej literatúry a ostatných materiálov:

- MIKLOS, L., A KOL., 2002 : Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR Bratislava.
- STANOVÁ, V., VALACHOVIČ, M. <https://geo.enviroportal.sk/atlassr/>, 2002:
- Správa o stave životného prostredia Nitrianskeho kraja 2002
- Chránené územia SR - www.sazp.sk
- www.sopsr.sk
- <http://www.e-obce.sk/>
- www.sazp.sk
- www.enviroportal.sk
- www.wikipedia.sk
- www.air.sk
- www.meteoblue.com
- www.statistic.sk
- <http://www.ruvznr.sk>
- ÚP VÚC Nitrianskeho kraja
- RUSES okresu Topoľčany
- ÚP obce Hrušovany
- PHSR obce Koniarovce
- Environmentálna regionalizácia SR, SAŽP, 2002;

Zoznam vyžiadaných vyjadrení a stanovísk

- Okresný úrad životného prostredia, Topolčany, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti č. OU-TO-OSZP -2018/004226-Pu zo dňa 12.3.2018.

VII.3 Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Obstarávateľom a zároveň investorom výstavby bude Slovenský vodohospodársky podnik š.p., Banská Štiavnica.

VIII MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Miesto : Bratislava,
Dátum: február 2018

IX POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

IX.1 Spracovatelia zámeru

Spracovateľom zámeru je: Hycoprojekt a.s.
Hlavným riešiteľom je: Ing. Jozef Krčmárik.

IX.2 Potvrdenie správnosti údajov

.....
pečiatka spracovateľa zámeru

.....
podpis

.....
pečiatka oprávneného zástupcu

.....
podpis